Lưu trữ tại Trung tâm Lưu trữ Pétrus Ký (67-74) tăng cường Chiếu Đăng cho Thư Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Lục tỉnh tân văn

COPAT

Số 0119

Ngày thứ năm 6 Avril 1939

Ngày 17 tháng hai (Đ.) năm KỶ-MÃO

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Mua báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của. Gởi bài vở cho ông Lâm-văn-Ngọ.

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY

BÁO-QUÁN: 57, Rue Lucien Mossard, 57 — SAIGON

Dây thép tắt: LUCTINH — Dây thép nói: 20.364

CHỦ-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Thay mặt cho tòa báo bên Pháp-Quốc COMPTOIR INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ 3, Rue Trouchet — PARIS (VIIIe)

GIÁ BÁO

Một năm.. 12$00
Sáu tháng. 6.50
Ba tháng.. 3.50
Mỗi số.... 0.04

QUANH VỤ THANH GIÀNH ĐẤT CÁT Ở RẠCH GIÁ

Lại cũng nên trở lại vấn-đề trị-an xứ nầy

Cách đây một tuần có những vụ lôi thôi xảy ra ở Rạchgia vì tranh giành đất cát.

Tại làng Mỹ-Lâm, tổng Kiên-hảo (Rachgia) người ta đang đo lại ranh đất. Đất ấy bị những kẻ khôi nhà yêu-cách, dân làng phản-đối lại công việc của các viên Đốc-công sở Khẩn-đạt. Quan Tham-biện chủ-tỉnh định phái một vị thượng-quan bản-xứ đến tại chỗ điều-tra. Ấy là quan Đốc-phủ Phước phải đến làng Mỹ-Lâm. Cùng đi theo quan Đốc-phủ có một toán lính và ông cai-tổng Mẹo.

Những lời kêu gọi cùng dân làng hễ để cho các viên Đốc-công yên tĩnh làm việc của quan Đốc-phủ Phước hoá ra vô ích. Dân ngài hết sức tỏ độ và khiêm tốn nói cho họ biết rằng một sự oan-phạm cần ngăn sự tự-do làm việc sẽ bị trừng-trị nghiêm nhặt.

Mặc dầu oai quyền của quan Đốc-phủ Phước và sự gi-giáo của ngài hết sức bởi thiếp, dân làng ở Mỹ-Lâm không muốn nghe cái lẽ phải ấy, họ khốt bức tỏ sự bất-bình của mình một cách quá táo bạo.

Muốn cho vụ lôi thôi đừng nghiêm-trọng và tránh hết mọi sự đổ máu, quan Đốc-phủ chủ-quận Phước định trở về. Ông ra lịnh cho đoàn lính xuống tàu đậu ngoài mé kinh. Nhưng những lời phân-đối mỗi lúc càng to tác, quan chủ-quận và ông cai-tổng bị chúng kéo niếu.

Trầm tĩnh đạo dĩ, quan Đốc-phủ Phước bảo lính đừng dùng đến súng ống mà chỉ chỉa «nhìn thua» họ kéo lại xuống tàu rất có trật-tự.

Dân sự gìn tính của quan chủ quận như thế, đoàn dân làng một ngày càng thêm đông lối một trăm người đến bẻ cham xào cầm chèo đến đánh bổ. Quan Đốc-phủ Phước bị đánh trúng mũi và đau, ông Cai-tổng Mẹo bị đập vào lưng, người linh cận đỡ những sáo và cho vào quan chủ-quận và ông cai-tổng bị chúng đánh bổ vào tay, người nào cũng gẫy hết một cánh tay.

Nhưng rồi quan chủ-quận cũng có thể thoát nạn xuống tàu bởi đoàn lưu tặng mình, và lập tức trở về châu-thành cho quan Tham-biện chủ-tỉnh hay.

Quan chủ-tỉnh lập tức phái hai chiếc xe cam-phông chở đầy lính và trang bị đủ đến làng Mỹ-Lâm đặng lập trật-tự lại và bắt bớ. Hiện giờ nầy, người ta cho chúng tôi biết chắc rằng có lối năm chục dân làng Mỹ-Lâm đã bị bắt.

Chúng tôi khen ngợi quan chủ-quận Phước khéo giữ được êm tĩnh và can-đảm cần ngăn không cho tình đứng nặng, nếu không thì thì Hương tộn tranh khốt cuộc xung-đột rất nghiêm trọng mà không chừng hôm nay người ta đã báo tin cho chúng tôi người chết lên nghiền rồi.

Hiện nay sự lộn xộn ở Mỹ-lâm cũng chưa dứt hẳn.

Chúng tôi cầu chúc cho quan chủ-quận Phước và ông cai-tổng Mẹo được chóng bình phục.

* * *

Bổ-túc tin trong mục báo chí phập ở đây.

Đọc qua tin nầy, chúng tôi không sao cần ngăn được mà không liên-tưởng đến vấn-đề trị-an ở xứ nầy.

Đành rằng đám dân làng Mỹ-Lâm ở Rachgia đây, trước khi biết đến sự bất-bình của họ có chánh đáng hay không, ai ai cũng có thể biết sở dĩ họ hành-động một cách táo bạo như vậy để tỏ sự bất-bình là vì họ đối nặt; vì đâu sự bất-bình của họ cớ chánh đáng hay không, ai cũng không thể làm như vậy, nếu họ là hạng người biết xét đoán biết suy nghĩ. Nhưng mà thể hết trong thấy dân-chúng annam khắp các chốn thôn-quê ta đang như vậy người thông-minh hơn nữa?

Vậy thì vấn-đề trị-an ở chốn thôn-quê là một vấn-đề rất khó khăn. Với quan Đốc-phủ Phước là người có lẽ độ có lượng khoan-hồng biết rõ dân-chúng annam trong các chốn thôn-quê ta đang như vậy, nên đối-ý trước những thái-độ cuồng ngạnh của dân làng ngài vẫn điềm tĩnh không vì tiếng la ó không vì cái đánh dập của dân làng làm động đến lòng tự-ái của ngài rồi cho lính tráng đàng sáng đối phó lại. Giá như ở địa-vị ngài trước những sự hỗn láo ấy, ngài cứ cho lính xả súng bắn lại, thì bắt quá là một sự tự-vệ chánh-đáng chớ có gì đâu!

Thì khi một đàng cầm cây cầm sào mà đánh trả một đàng ngài thì tay không chơn rồi, ngài phải dùng cái gì ngài có thể dùng để mà tự-vệ chớ sao?

Khen quan Đốc-phủ Phước, chúng ta lại còn phải nhờ một hạng người khác đang chịu đựng trước các cuộc xung-đột ấy:

Đối với quan Đốc-phủ Phước là người có oai quyền có thanh thế theo sau lại có một toán lính càng ông bắn bội họ nể, mà dân làng còn làm như vậy, thì ở ải với Hương-hức ở các làng họ lại còn cơ ra gì đâu.

Như vậy lại nghị-viện quản-hạt các ông nghĩ T.-n-văn-K.á Võ-hà-Trị Thượng-ông-Thuần đã nhiều lần yêu-cầu Chánh-phủ nên làm thế nào để tăng thế thống danh-dự cho Hương-chức làng.

Vì với cách đối đãi với Hương-chức-hiện nay của chánh phủ, thì trong mắt dân chúng Hương chức làng không còn chút thể thống nào hết.

Ba ông Khá-Trị-Thuận yêu cầu bổ thực thân cho Hương-chức là để cất nhắc địa vị và thanh-thế của Hương-chức lên cao và được biết đến chút nữa.

Xin quí vị cử-tri trong 5 tỉnh Giadịnh, Biênhòa, Thùdầumột Tayninh. Bàrịa lưu ý

Quí vị cử-tri đừng quyên bỏ thăm cho 3 nghị-viên quản-hạt.

Vậy xin quí vị cử-tri vui lòng chiếu cố đến hết 3 anh em chúng tôi, đừng chung nhau một số đừng bỏ sai và đừng quên bỏ.

Xin quí vị cử-tri bỏ trọn là thăm có tủ ba lên của chúng tôi nơi dưới đây. Rất đội ơn.

CUỘC TUYỂN-CỬ HỘI-ĐỒNG QUẢN HẠT

Trong ngày 16 Avril 1939

陳 文 可
TRẦN - VĂN - KHẢ
Hội-đồng Quản-hạt mãn khóa

武 河 治
VÕ - HÀ - TRỊ
Hội-đồng Quản-hạt mãn khóa

陳 文 珊
TRẦN - VĂN - SANG
Hội-đồng Quản-hạt mãn Khóa

ASSOCIATION CULTUELLE DE LA PAGODE DU MARÉCHAL

LÊ-VĂN-DUYỆT

Thượng công quí tế hội

Hội Làng-Ông ở Bà-chiểu

Kính mời,

Nhơn dịp bổn hội bái công quan Tả-quân theo lệ Thanh-Minh.

Kính qui Ông và qui Bà đến tối 17, 18 và 19 tháng hai Annam, nhằm ngày 6, 7 và 8 Avril 1939, đời gối đến làng Tả-quân, trước rạng sau mọi hết.

Tối 6 Avril:

Hát DU-HONG TRỦ
LƯU-KIM-ĐÍNH

Tối 7 Avril:

Hát SƠN - HẬU

Tối 8 Avril:

Hát SƠN-HẬU (*tiếp hết tuồng*)

Nay kính
Chánh Hội-trưởng
Phó KỲ

Phụ ngôn.— Xin đi một cho từ-tế tạo dài khán đến hai là đủ lâu. Không nên đem con nít theo.

THẾ-GIỚI SẼ THẤY

Đông-pháp trên màn bạc

Từ mấy mươi năm nay, Chánh phủ Pháp thi hành ở Đông-pháp được những gì?

Được những gì thì bà con mình biết, chớ người thế-giới nhứt là hạng bình-dân thì làm gì biết được.

Vừa đây, nhà chớp bóng Masir sắp rất Đông-pháp vào một cuốn phim rồi đem qua dự cuộc đấu-xảo quốc tế ở New-York và San-Francisco.

Hiện nay, ông Masir đã lấp máy hay chuyển rồi qua tới Hanoi ông đương nhờ chánh-phủ giúp cức và lo sắp đặt lấy ảnh những điều đời dinh thự, công các nơi danh lam thắng cảnh..

M. A. Varenne can thiệp về vấn-đề hạn chế nhập cảng lúa gạo Đông-pháp vào nước Pháp

Trong các vấn đề đem xét tại Hội-đồng quốc-gia kinh-tế vừa rồi có vấn đề lúa gạo của Đông-pháp là một vấn đề đã làm cho dư luận các phái nặng ở Pháp rất chú ý. Các quyền lợi của kỹ Đông-pháp đã được các đại biểu các thuộc địa ở Pháp bình vực rất hăng hái. Ông Varenne đại biểu của Bắc-kỳ tại Thượng hội nghị thuộc-địa trong khi chủ tọa một kỳ họp của hội đồng Quốc gia kinh tế đã hết lòng bình vực quyền lợi cho Đông-pháp.

Công việc của hội kỳ ba trong Hội đồng quốc gia kinh tế đã được Đại hội đồng chuẩn-y trong buổi họp hôm 27 Février vừa rồi. Trước khi trong các nông giới ở Pháp, người ta vẫn tỏ ý muốn hạn chế sự nhập cảng lúa gạo Đông-pháp vào nước Pháp. Nhưng nhờ có sự can-thiệp của quan nguyên Toàn-quyền Varenne và ông này không ni nhắc đến việc hạn chế lúa gạo nữa, thế là quyền lợi Đông-pháp đã cứu vãn được.

Vừa rồi M. Varenne lại có bày tỏ trước Ủy ban canh nông Thượng nghị viện về vấn đề lúa gạo Đông-pháp Ủy ban đã tỏ lời cảm ơn ông Varenne và hứa sẽ đề ý đến lời can thiệp của ông.

Nét mực thừa

Sao lại không chừa lật mê-tín ấy?

Sống ở đời khoa-học nầy, mà các người tin chuyện dị-đoan thần quyền thật hết sức là. Đói thì ăn rau, bệnh đau thì uống thuốc, là cái nội thường ở đầu lưỡi của người mình, nhưng sao lại lắm người không chịu nữa không biết.

Chính tôi thấy nhiều người đang phải mắc chứng ho, thế mà cứ rước thầy bóa thầy ngải mà ăn đất mãi, tế khi đau, tức là trong cơ thể họ có một cơ quan bị hại liệt cũng như trong cái động-cơ có chỗ nào hư hỏng. Thế thì lo chữa sửa cơ quan ấy, chớ giếng vàng đốt hóa với nước mà đội vào làm sao hết bệnh?

Thật cái óc mê-tín dị đoan rất phí thường.

Cớ cái trật-đi hơn nữa, nếu quả thật có quỉ thần, thì ở đời nầy không biết bao nhiêu là thằng gian đứa ninh sao ông Thần bà Thánh nào linh không bỏ lợi hạng cho rồi.

Như mới vừa rồi tại làng Phước-Trường (Gia-định) lại xảy ra một tấn hí kịch hết sức thương-tâm. Mà ai nghe đến cũng tức giận cảnh hồng.

Hôm rồi bà Hạnh-thị-Cơ có một đứa cháu ngoại mới được 4 tháng. Không biệt người ta nói con bé ấy bị e xấu hay sao con gái bà Cơ sanh nhằm ngày gì nên nó đau ăn bà bà đột quỵ.

Lẽ dĩ nhiên bà buồn phiền thì bà miệng. Mới có một mụn chồn ngoại, làm sao bà Cơ không cưng như trứng hứng như hoa.

Mà điều ấy nào ai dám trách bà, bà có cháu bà cưng chớ. Ấy thế mà cái nầy, bà cưng nó bà nưng niu nó, bà tôi bà chiều bà, dau bà chạy thuốc chạy than thì có ai dám nói, chớ con nít mới 4 tháng còn hôi lanh còn dơ dáy mà ông nào bà nào hám bỏ gì mà bắt nè. Vậy mà bà cứ chạy bùa chạy ngải.

Người ta khi bà trong làng có một lão thầy ngải thầy bùa hay lắm tên là Cọc. Người ta nói ông thầy ấy có tài sẽ là bùa thời người chết nằm dưới mũi đã chôn ba ngày đột mồ đứng dậy như không.

Thế là bà Cơ lật đật đến rước thầy ta về chuyên chữa.

Sau khi vẽ bùa dán bốn vách, ông thầy Cọ mới khởi chữa.

Không hiểu phép gì, với đứa bé mới 4 tháng mà ông ta nằm hai giờ quay có mấy vòng. Nhưng không biết lỗ tay làm sao đứa nhỏ cứng tuốt, xuống dưới đất nó người đã ra thứ sự chết lươi. Nếu không vàng như vậy, tôi đám chắc chắng thầy bỏ xuống nó cũng theo ông theo bà mất đứ.

Tự nhiên Hương chức làng sở tại đến em hiểu bắn đem đóng thầy ngồi cặp bánh có ý nhờ thầy nọ đi đường Lagrandière rồi bắn thầy đem.

Nhắc đến chuyện rầy, tôi cũng nên nhắc cái thật chứa bịnh của một ông thầy bùa mà tôi được biết.

Một hôm nọ, một cô gái ngã ưưa vừa thức dậy đứng dang vai. Hai tay vừa đưa lên lại mất kẹt đó, không lấy xuống được. Hễ đặp xuống thì đau..

Cô thế ai cũng biết là cô trật cái cương nào đó chớ gì. Thế mà người ta đám rước bị trói trồng. Có lẽ là vì cô cũng ít vốn ấu với cha mẹ một chút nên thiên hạ mới đón đất bắt nhơn hư thế

Thay vì sửa gân, người ta đặt bàn hương ấn với nan, rồi người ta rước một lão thầy bùa đến em đối cô xin tội.

Sau khi vẽ bùa đi vòng qua người bịnh chừng 2 vòng, thầy liền bước ra trước nhà quăn của cô gái ấy giựt ra.

Vừa rồi M. Varenne lại có hứa là trước Ủy ban canh nông Thượng nghị viện về vấn đề lúa gạo Đông-pháp Ủy ban đã tỏ lời cảm ơn ông Varenne và hứa sẽ đề ý đến lời can thiệp của ông.

NAM-PHƯƠNG-SỐC

NHỚ XEM

Hòa thiêu
Hồng liên Tự

TÔI ĐI HÀ-NỘI VỀ

của TRẦN-THÁI-NGUYÊN

VI

DEPOT LEGAL INDOCHINE 1939

Hải-cảng Hải-phòng

Chiếc Trung-khánh-phòng

Hadong

Hadong cách Hanoi 11 cây số. Có xe điện chạy thường, mỗi người 5 xu. Xe điện không tốt đẹp như xe điện Saigon, không gọn, bộ hành duy mua giấy trên xe.

Hadong trước vẫn là tỉnh cũ Hanoi, từ năm 1905 mới lấy tên Hadong. Nhiều làng chuyên về nghề dệt, có tiếng lụa Hadong. Đồ thêu và ren (dentelles) cũng nhiều lắm và khéo lắm.

Đồ gỗ cũng nhiều, bàn ghế, v.v. khéo lắm.

Tỉnh Hadong, xem dệt lụa, làm ren, v.v. rồi thì đi xe, từ vài chục cây số, có nhiều chùa miếu cũng đáng xem, là chùa Tiêu-lục, Long-châu, Hương-tích, Chiêu-thiều Trèm, Li phủ-Tiên v.v.

∴

Haiphong

Haiphong là một bải-cảng rất phồn-hoa. Xe Hanoi 106 cây số. Đường xe hơi chạy, bon bả chừng có đặt đường rầy xe lửa, tương tự như Saigon-Mythơ vậy. Hải ngày có nhiều chuyến xe lửa và Autorail chạy đi, về.

Haiphong đường sá rộng rải hơn Hanoi, phố phường cũng tốt hơn nhiều, không có cái lối tối cổ thọc lại như Hanoi.

Haiphong ít thì có buôn bán, mà Haiphong thì lại nhiều quá, không thua Cholon nên cách buôn bán ở ăn, mướn tượng Cholon.

∴

Vịnh Hạ-long

Haiphong đi có hơi tốt Vatchay thuộc về tỉnh Quảng-yên, 59 cây số.

Vatchay là một bải biển đẹp đến vậy Hongay. Có đó mấy đưa đi Vatchay — Hongay. Tại Vatchay có ghe bườm, chèo, và máy (tàu xà-lúp) để cho khách du-lịch mướn đi xem vịnh Hạ-long.

Hạ-long là một cái vịnh dài 4cm cây số, rộng 3cm cây số, có biết bao nhiêu hòn đá lớn lao, hình thể xinh lịch, vì như một bức tố tướng vậy.

Khách du-lịch viếng vịnh Hạ-long, mùa hè thì phải hơn, mùa lạnh lạnh lắm. Lúc một trời trong có thì thấy rõ rang hình dạn những khối đá dựng cao, lúc trời u-ám chầy chiều nặng trên chốt bóa đá và bao trùm với những sự huyền bí nhiệm màu. Phải ít nữa 2 ngày mới xem hết những hòn đá vịnh Hạ-long, và những sự khéo đẹp..

Ai là người Annam, không đến xem vịnh Hạ-long thật rất uổng, vì có nghe mà không có thấy. Biết bao nhiêu người Âu-mỹ đi đến xem, đều khen là cái kỳ-tùng tạo cấp thứ năm của hoàn cầu.

Nam-định

Một tỉnh thành đông đúc nhứt đồng-an Bắc-kỳ. 87 cây số. Thành phố thì ba con Sông-Nhị, Sông-Đào và kỳ-nghệ thịnh hành lắm.

Đến Nam-định, thì nên đi coi Đền chùa cảnh chơi, như Đền Độc, cách 8 cây số, chùa Đại-bi, 20 cây số, chùa Trần-quang và Vĩnh-quang, 28 cây số; mộ Trần-minh-Công, 7 cây số, mộ Triệu-công-Hào, 23 cây số, v.v...

Thái-bình

Cách Hanoi 110 cây số, nhưa đến đông chơi. Nhiều hàng dệt (tay) dệt lụa, tussor, làm reo (dentelles). Khét là đường thông đó bằng lắm bằng máy, xuất cảng qua Ai-lao, Pháp nhiều lắm.

Nhiều nơi thắng cảnh nên xem, khét là chùa và mộ. Có chùa Bảo-Khoy, chùa bà Quế-phi-Đền thờ-tiên, chùa Trịnh-Xuyên, v.v.

Tin tức tuyển-cử

Hai ông Nguyễn-văn-Sâm và Trương-văn-Cảm chung tranh cử ở quận nhì

Hai ông Nguyễn-văn-Sâm và Trương-văn-Cảm đã đem đơn tranh cử ở quận nhì. Ông Nguyễn-văn-Sâm, phó Đốc-lý Cholon, Hội-trưởng hội liên-hiệu báo-giới Nam-kỳ, nguyên Hội-đồng quản-hạt, chắc ai cũng biết, chẳng tôi khỏi phải giới-thiệu gì thêm. Còn ông Trương-văn-Cảm hiện làm quản-lý cho hãng Eden Saigon là một cựu học-sinh ở Pháp có cấp bằng cao đẳng thương-mãi học-đường Paris.

Ngoài mười năm lâu lắc ở thương trường nay nguyện đem hết nhiệt thành cần tuổi thành-niên đã cùng ông Nguyễn-văn-Sâm thì thế cái chương-trình đã được phân đông cử-tri tín-nhiệm.

Vé số trúng 1.000p. bán tại Faifoo

Vé số Đô g-pháp N° 577.381 trúng 1.000$00, bán tại hiệu «Mỹ Hưng» con đường Hội-an.

Người mua được cái vé may mắn nầy là ông Bồ-thảo Mỹ, quản ở tỉnh Nghệ-an, có tiệm buôn tại con đường Đồ-g-ba, Huế.

Trong lúc vào đây b ôn bán ông lại hiệu Mỹ-Hưng mua ba vé may đâu lại trúng được một vé một ngàn đồng.

NHA IN NGUYEN-VAN-CUA

57, Rue Lucien Mossard -:- Saigon

In bản đủ hạng (ordinaire) cho các quan, — coi về phó tổng, Hội-đồng và Xã-trưởng — Hàng tốt, — Giá rẻ.

LE GRAND SOLEIL

LA CHALEUR HUMIDE

Les poussières MICROBIENNES

irritent dessèchent contaminent

vos yeux

Tôn ou tard vous aurez à lutter contre : CONJONCTIVITES, BLÉPHARITES et AFFECTIONS OCULAIRES PLUS GRAVES.

Prenez préventivement et régulièrement des soins journaliers avec l'OPTREX.

Si vos yeux sont déjà irrités, rougis ou atteints de conjonctivite, prenez d'urgence avec l'OPTREX.

le bain oculaire OPTREX

A base d'extraits végétaux, ne contient aucun toxique et peut être utilisé pour les enfants.

— En vente dans toutes les Pharmacies. —
Lab. P. FAMEL, 14-12, Rue des Grands Prés

Sách rất hữu ích

Ông Nguyễn-văn-Mành, giáo viên tốt nghiệp trường Chương-khế Saigon, đang in tại Imprimerie Commerciale Viễn-Đông, 87 Rue Lucien Mossard Saigon, một quyển sách rất có giá-trị về việc kêu-nài khỏi các thứ thuế-thân trong tỉnh hạt. — Sự cần dùng của, về làm thường ở nước ngoài, ai cũng cần dùng trong sự khai thuế.

Ông Nguyễn-văn-Mành không sợ thì cơ-xa công-kiện với trong bộ Quy-thế « số 48 ngày 25 Janvier 1928, nói về sở Contrôle Direct Contributions de la Propriété Foncière đó ; hoặc những thơ-ký trong ; 20 Mai 1932, nên lại cái-đặt ngày 3 Décembre 1932, nói về sự bãi bỏ - tộc cần trở thơ và 28 Avril 1936, nói về sự bỏ-bỏ thuế-thân, đã được thành quốc-sách từ hạ thứ 3 tới 8.

TỪ-HÀN TÂN-BOẢN có đủ các thứ cần cần cho hội chủ là sự hiểu điều gì cần nơi trong công - việc, mưu hiểm chín - cẩn, chín cho mỉ-lợi-thực, bổ-thực, chuyên-nghiệp, hợp điều cần cho và các cơ khác, v. v... cần đã rất lắm công phu, tra-cứu, thật đúng theo luật-lệ, mới là cần có giải quyết phải lắm mà cho đúng theo luật, hợp hợp được cùng.

Thứ-hàn tân-boản này bán ra mà giá có một đồng bạc một quyển, là lấy của có một nghìn quyển, vậy ai muốn mua xin gửi thơ mua kèm theo số tiền là :

Tỉnh Giá 0.60
Cộng 0.60

Gửi cho và mandat
M. NGUYỄN-VĂN-CHÂM
Chef-lieu Canton à CHỢ-LỚN

Chương-trình thi bằng Brevet Elémentaire, Brevet d'Enseignement Prim. Supérieur

(Tiếp theo)

N° 42 D

Le Directeur de l'Instruction Publique en Indochine,
Chevalier de la Légion d'honneur

Vu le décret du 2Mai 1920 portant création d'un poste de Directeur de l'Instruction Publique en Indochine, modifié par celui du 18 Octobre 1928.

Vu l'arrêté du 11 Octobre 1928

Vu le règlement général de l'Instruction Publique promulgué par l'arrêté du 31 Décembre 1917, modifié par l'arrêté du 30 Juin 1924 et les arrêtés subséquents.

Vu l'arrêté du 3 Février 1930 portant réorganisation de l'enseignement primaire supérieur indochinois.

Vu l'arrêté du 24 Janvier 1930 portant réorganisation du Diplôme d'études primaires supérieures indochinois.

Décide

Article 1er.—Le programme limitatif de l'examen du Diplome d'études primaires supérieures indochinoises est fixé ainsi qu'il suit pour l'année 1930.

Morale

Le Fontaine : Fables (livres VII, VIII et IV)
Racine : Iphigénie
Voltaire Extraits du « Siècle de Louis XIV »
Lamartine : Choix de poésies
Victor Hugo : Choix de poésies
Balzac Eugénie Grandet
Mérimée : Colomba
Mérimée : Colomba
J. Lemaître : En marge des vieux livres.
E. Nolly : La barque annamite.

Morale

1° Ancien programme de 3e année :

La vie en société — La politesse — Comment elle faudrite les rapports sociaux — Comment elle contribue à donner la maîtrise de soi — Respect des personnes âgées — La probabilité — Le mensonge et l'insolence.

Le désintéressement et l'égoïsme — Respect du bien d'autrui — La probité — Le vol, les fraudes, la concussion. Le respect des engagements.

Respect de l'honneur d'autrui — La bienveillance — L'envie — La médisance. La diffamation et la calomnie.

Respect des opinions et des croyances d'autrui — La tolérance — La bonté, la pitié, la générosité — Bonté envers les animaux — La cruauté et l'insensibilité.

Justice et charité.

2.— Tout le programme de 4e année :

Education civique

Tout le programme de 4e année.

Droit usuel

Tout le programme de 4e année.

Histoire

I.— Ancien programme de 3e année :

Grande invasions.

Les découvertes maritimes et les premiers empires coloniaux.

La monarchie absolue. Richelieu.

Le régne personnel de Louis XIV. Le gouvernement, la cour.

La prépondérance de la France en Europe au XVIIe siècle.

Le siècle de Louis XIV : sciences, lettres et arts. Versailles.

La rivalité coloniale de la France et de l'Angleterre au XVII siècle : les Français dans l'Ocean Indien : Dupleix Perle de Inde et premiers contacts avec l'Indochine.

La formation des Etats Unis.

Le prestige de la civilisation française au XVIIIe siècle : la vie de société, les lettres et la philosophie, les sciences et les arts.

2.— Tout le programme de 4e année.

Géographie

1° — Ancien programme de 3e année : La France et ses colonies (moins l'Indochine) ; tout le programme.

2° — Tout le programme de 4e année.

Sciences physiques et chimiques

Tout le programme de 4e année.

Sciences naturelles et hygiène

Tout le programme de 4e année.

Article 2.— Les chefs locaux du service de l'enseignement et le chef du 1er bureau de la Direction de l'Instruction Publique en Indochine sont chargé, chacun en ce qui le concerne, de l'exécution de la présente décision.

HANOI, LE 25 FÉVRIER 1939

Signé : G. BERNARD

P. C. C.

Le Chef du 1er bureau :

(1) Les autres parties du programme de géographie de la 3e année n'intéressent que pour obtenir des délégations pour les corps qui vont en être énumérés et de leurs sections plaines.

CÙNG BÀ CON HƯƠNG-CHỨC TRONG CÁC TỈNH GIADINH - BIENHOA - THUDAUMOT - TÂY-NINH - BARIA

Vừa rồi tôi có cho phát hành một quyển sách nói sơ về đời chánh-trị của tôi. Sách ấy tôi có biếu bạn-hội-te mỗi làng hai quyển.

Số sách in thì có hạn, mà số người muốn đọc thì đông ; vậy xin bà con hương-chức trong các làng hễ mỗi khi đọc xong nhờ trao lại cho những anh em chưa đọc. Tôi rất cảm ơn

TRẦN-VĂN-KHÁ.
Nghị-viên quản-hạt

CÁCH ĐIỀU-TRỊ THEO PHƯƠNG NỘI-ÂM để chữa

BỆNH GIANG MAI

bằng thuốc bệnh

SIGMARGYL

Thuốc SIGMARGYL trước có ba thần-diệu đã thí-nghiệm về Bệnh Giangmai, thuốc SIGMARGYL hay chữa dứt ở máu và ở các nơi bệnh chứng phô-thường, đã các thứ-kỳ của bệnh Giang-Mai. Không quan-ngại gì, không tổn-hại gì đến tì vị, thuốc hay là một thứ thuốc trắc hay, có các tay thầy thuốc chuyên-môn chứng-thực và lại có công-hiệu :

THAY THUỐC KHÔNG KIM

Chế ra tại
LABORATOIRE CHIMIOTHÉRAPIQUE
số 2, Place de Théâtre-Français, PARIS

Thuốc SIGMARGYL bán tại các hãng bào-chế lớn ở thuộc-địa.

Tin chót về Hội chợ phiên Longxuyên

Hội chợ-phiên Longxuyên được quí-vị thương-gia sẽ-sanh hoan-nghênh nhiệt liệt mới lần đầu ở miệt Hậu-giang mà có chợ-phiên cho mướn được hết thảy hơn 150 gian hàng, nay còn phải cho mướn dài thêm để cất mười gian nữa.

Đã đành rằng quí-vị độc-giả hậu-giang sẽ sẵn lòng đến xem ái-trò vui dễ vui giúp, còn anh em về-sĩ tài-tử mấy mươi đông tên với ông huyện Xuân (Long-xuyên). Hơn một trăm võ-sĩ, phần nhiều có tên tuổi ở Namky xin dự rồi, và anh em chị em đua xe máy (chưa được tới Pâques ở Avril) thì về thơ ngày cho ông Nguyễn-hoàng Hoành, « Pharmacie Orientale » Saigon » hay là M. Thinh, pharmacien à Longxuyên.

Ban tổ-chức.

TRƯỚC PHÒNG BỒI-THẨM

Tử vụ cờ bạc giam lạn . . . hôm ra chuyện giựt tiền

Hôm qua, làng Long-tri-ch (Cholon có giải lên quan Bồi-thẩm một vụ cờ bạc và giựt tiền.

Nguyên trong ngày 28-3-39, ở tại nhà tên Trien có chứa một sòng gà danh-a trong tác mấy người Hương ba hua, có hương-quản Dịu đi đến đó, cũng không dọn cũng nay vô chơi.

Mọt lát sau, trong mấy tay lại có người thấy thấy : tuổi ở canh gì đó không biết mà họ đông đó vào gian ở gian.

Tuổi rồi theo điệu cờ bạc họ á p lại giựt tiền của thầy rồi bỏ đi mất. Chuyện xong đến đây là cùng, không để thấy mới tang đến tìm vì bằng cung cũng bọn ma làm có giựt 700p. của thầy đem theo để đong lúa rượng cao người chi là tại Vinh vì vậy, nên chiều hôm qua, cảy người có dính liếu trong vụ giựt tiền phải ra trước phòng bồi-thẩm.

Vé quốc-trái

Le Quốc-trái Đông-Pháp 7fp.5

Giá đồng bạc cũ

Ngày 293 4e6891.pl4 1/2

Muốn bán :

Vì mắc đi xa, một cái xe hơi *Cabriolet SALMSON*, 5 chỗ ngồi — Kiểu đông riêng năm 1938 1939, tuyệt đẹp — Máy móc tinh sảo, êm ái, sơn, vỏ cượt còn tốt cả.

Giá tính rất nhẹ

Ai muốn mua xin viết thơ cho M. D. PHẠM — Long-Hải mà thương lượng giá cả.

Cô SIMONE có chuyện cần phải đi...

... dưới ngọn gió hanh hanh buổi sáng, khí trời nồng nặt, bụi bặm, cái không khí dơ dáy trong châu thành... biết bao nhiêu điều có thể làm xảo héo da mặt và làm cho cô sớm già đi, nhưng cô SIMONE, khéo giữ gìn từ lúc rửa mặt buổi sớm, cô đã nhờ thứ kem của các khoá mà thoa là

CRÈME SIMON

và chiều lại cô đi thăm viếng ai, cô SIMONE lại khéo dùng một thứ kem làm cho da mặt mịn và mềm là

CRÈME SIMON M.A.T.

DOCTEUR TẠ-VĂN-DU

de la Faculté de médecine de Paris

276, Rue des Marins — CHOLON. — TÉL. 30.883

Diplôme d'Urologie et Diplôme de Vénéro-dermatologie de Paris

CHUYÊN TRỊ BỊNH LẬU và BỊNH HUYẾT TRẮNG, dầu mới phát hay đã lâu năm. Có thuốc mới rất công hiệu và tuyệt nọc, bịnh mới phát, trị nội trong năm bữa ; bịnh lâu năm chừng vài tuần lễ.

CHUYÊN TRỊ các chứng HOA-LIỄU các CHỨNG BỊNH NGOÀI DA và các CHỨNG BỊNH VỀ ĐƯỜNG TIỂU.

Và trị đủ các CHỨNG BỊNH NỘI THƯƠNG của người lớn và con nít hay, kiết vị v...

TỈNH THUDAUMOT

Cuộc xổ số độ bội

Ngân-sản nhà trường

tổ-chức dưới quyền chủ-tọa danh dự của quan chánh chủ tỉnh Thudaumot

Hội *Ngân-sản Nhà-Trường* được phép của quan Thống-đốc Nam-kỳ mở một cuộc xổ số rất lớn để giúp nhà trí-sanh con hộ.

Dưới tổ-chức công lời yêu cầu tất cả những nhà từ-thiện, mua cho thật nhiều vé số, trước làm nghĩa giúp cho sự nghiệp, sau cơm trưa, mình có trúng, cũng có thể trúng số độc-đắc một ngàn đồng bạc.

Vé xổ đã bán khắp nơi tại tỉnh-lỵ Thudaumot, làng-xóm, trường-học, các quận, các long, các nhà việc, các hãng buu-điện, các trường học, cùng các nhà buôn lớn tại tỉnh.

Giá mỗi số chỉ bán có 0$30

MƯỜI LÔ TRÚNG

1 lô độc-đắc trúng	. . .	1.000$00
1 lô	id.	500 00
2 lô	id.	100 00
2 lô	id.	50 00
5 lô	id.	20 00
10 lô	id.	10 00
100 lô	id.	1 00

Ngày xổ lại nhà việc Thủ-Chánh chớt định không rõ đến 1er Juillet 1939

COLLYRE VERT

du Docteur MOTAIS

contre les conjonctivites et le Trachome

THUỐC ĐAU MẮT

Nước xanh

của Bác-sĩ MOTAIS

— Trị —

những chứng đau mắt lòng-cộm, vì đờm nổi trong mắt (Trachome)

0$30

En Dépôt

Grande Pharmacie de France

111-113 Rue Catinat

En vente dans toutes les bonnes pharmacies 0$30

Đền NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG là một thứ dành cho chúng, trị bịnh như thần ; nhứt là bịnh cảm mạo từ thời ; hoặc bị nhức đầu đau bụng buồn nôn nhức mỏi mày ; hoặc tức rang nơi ngực, trong nóng người thoa, hễ trong chốc-mắt.

Jeudi 6-4-39 **TRUYỆN** — số 676

江湖劍俠
Giang hồ kiếm hiệp
火燒紅蓮寺

Hoả-thiêu Hồng-liên-tự

Nguyên-chánh-Sắt dịch thuật

HỒI THỨ TÁM MƯƠI BẢY

Trần-lão-Bản lấy người con bần-lánh. Thọ-Sơn-Tử nhờ thế lợi được yếu-nhơn.

Nói vậy thì Thâu-sĩ ấy đâu ngờ nhiên mà bỏi rằng : « Nó địa-phương nầy chỉ có Thiếu-gia thường hay xăng lai giao tiếp với các ông Dị-thuật, cho nên tôi cũng tôi liệu xem thử Thiếu-gia tài cỏ bản-lãnh cao cường, nếu trừ thiếu-gia ra thì có còn ai là võ-nghệ cao siêu hơn nữa ».

Liễu-Trí cười rằng : « Vật chớ Dư-bác-Thúc ở nơi nhà lớn kia, không phải là người võ-nghệ cao-cường hay sao ? »

Vị Thân-sĩ nọ nói : « Hồi Dư-bác-Thúc mới về thì quả là võ-nghệ cao-cường thiệt, chưng vì trong mấy năm nay cứ ở nhà chuyên chữa có một người nông mà thôi, không nhằm là không ai thấy ra trò tài võ dộng tài nào, mà cũng chẳng có ai nghe và nói tới việc võ-nghệ gì hết ; bởi vậy lúc trước đâu cho và cỏ võ-nghệ thì ít và không chịu ra mặt không những là tôi không nên đi mà thôi, lại cũng không nên nói cho ai biết rằng : ở tôi tiếng ở kia nữa. Vị Dư-bác-Thúc tánh tình lặng lẽm, tôi biết rất rõ ; phương và cũng hay vị tính, vì người có lẽ phép lắm ; những người lạ mà đến thăm và chẳng là và không chịu đi mà nói rằng nhứt không biết võ-nghệ ; chớ còn như anh vị Tiết-Anh, đâu là người thân-sĩ tại nước ở trong địa-phương, lại vì việc công mà cầu và tại tới trường không lẽ mà và cũng tới cho được.

Chỉ như Liễu-Trí mấy thứ không phải lần đến mà không muốn đi với cho vị lão tiền-sanh, vì e đến đó thì và sự lại cho tôi ; mà cũng không phải là tại tôi muốn thảo trái mà không chịu ra mặt ; anya vị thầy tôi vẫn đã ẩu cần điện bảo, phải an phận ở nhà mà phụng-sự cho mẹ, chẳng nên ra ngoài mà trong dự việc đời.

(Còn nữa)

Mấy người mà không hay đau vặt không hay cảm mạo thường hàng, ai hay nhức đầu ai mỏi là họ nhớ đến cần một vỏ đầu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG để ở trong tủ họ luôn, không khi nào ngớt

CLINIQUE PELLERIN
93, Rue Pellerin
DOCTEUR **TRẦN-V-ĐỖ**
Téléphone : 20.912
Mỗ, Đẻ đẽ,
Bịnh đàn bà, con nít,
Bịnh phong tình văn văn
Rọi kiểu (Rayons X) — Chạy điện (Diathermie)
Phòng rộng rãi cho bịnh
Người đẻ nằm riêng mỗi người một phòng
NHÀ MỔ TỐI TÂN
GIỜ COI BỊNH { Sáng 8 tới 11 giờ / Chiều 3 tới 6 giờ

Khi cô SIMONE thức dậy...

...người cô đã có vẻ sáng láng lúc khí trời mát mẻ, bởi vì chiều hôm qua cô đã rửa mặt theo cách vệ-sanh. Suốt đêm da mặt cô đều đặng sản sóc kỹ lưỡng để nghỉ ngơi có thể làm cho trẻ người lại là nhờ cô tuân lời các lương-y dạy bảo dùm kem vệ-sanh là :

CRÈME SIMON

Và cũng như lúc đứng cơm với các bạn, cô Simone muốn cho thêm duyên nên lựa rồng một thứ kem luôn luôn tốt đẹp và giúp cô có một sắc mặt mịn màng trơn tán ấy là :

CRÈME SIMON M.A.T

Ai muốn dùng thuốc Tây mới, tốt hạng nhứt ?
Ai muốn có người bào - chế thiệt kỹ càng,
các toa thuốc của các quan Đốc-Tơ :
VẬY XIN QUÍ VỊ ĐẾN TẠI :

pharmacie franco-asiatique

PHÁP - Á DƯỢC PHÒNG

RUE DES MARINS, 219 -:- CHOLON

Tại đó sẽ có ông PHẠM-HỮU-HẠNH nhứt hạng Bào chế-sư, tiếp rước quí vị một cách mau-mắn và vui-vẻ.
Thuốc mới và tốt nhứt hạng, giá lại rẻ.
Quí vị ở Lục-Tỉnh gởi thơ đến mua thuốc, thì chẳng tôi sẵn lòng thi hành, giá thuốc tính xuống lại mười phần lại không tính tiền cước phí

MỚI LẠI

Dĩa **BÉKA**

lài-tử

Vọng cổ nhịp 16

J. Keller, Importation
72 rue Mac-Mahon

Đối đùa so le

Phong tục của Annam ta có một vài điều ngộ nghĩnh lắm. Từ xưa đến nay ông già bà cả thường dùng hai tiếng: Không nên! mà rầy rà con cháu trong mọi việc hằng ngày, nhưng không hề cắt nghĩa cho con cháu nghe tại sao? mà không nên như thế.

Thằng bé kia hễ có xu nào là mua kẹo ăn hết xu nấy, mẹ nó hăm: không nên ăn hàng, tao cấm mày không ăn hàng như vậy nữa. — Hăm như thế rồi thỏ chớ không chịu khó cắt nghĩa lại sao? Thằng bé lấy làm lạ: Bánh ngon vừa ngọt, nuốt vô bụng nó khoái, sao mẹ lại bảo không nên ăn.

Cậu Tư nọ đương độ thanh xuân ngọn lửa tình bồng bột trong lòng, nên cậu liệu chưa một cách đáo để cũng như thằng bé kia hảo ngọt vậy. Đêm nào cậu cũng thả rều đi chơi khuya la, khuya lắc mới về. Nhưng cậu là con cưng nên chi bị cha rầy sơ: không nên đi chơi khuya, tao cấm mày không được phép đi chơi khuya nữa như vậy nữa. — Rầy như thế rồi thôi, qua đêm khác, cậu Tư cũng đi, nhưng chẳng chịu khó vừa rầy lại lần thứ hai vừa cắt nghĩa cho nghe; tại sao không nên đi chơi khuya. Cậu Tư đã chẳng đêm xỉa đến lời cha rầy mà lại lấy làm chướng làm nữa. Cậu nghĩ thầm đi chơi khuya rất thú, nhiều khi cùng chúng bạn mỗi người một ả, tình tự dưới bóng trăng khuya làm cho cả tâm hồn rung động, nó khoái trá vô cùng, sao cha lại bảo không nên đi.

Đại đồng gia bà cả rầy-rà con cháu trong trăm ức ngàn việc, đều chỉ dùng hai tiếng: không nên trơn lu như thế hoặc giả phụ thêm sau ít tiếng nghiêm cấm hăm he rồi thôi, chớ chẳng bao giờ hoặc ít khi chịu khó cắt nghĩa cho huych-lẹt bình vôi ra cho con cháu nó nghe phũng vào bộ óc nghĩ ngợ? Bởi vậy vì sự rầy trong như vậy nên đến chừng thằng bé kia vì ăn bánh quá lố nên đau bụng rồi la cậu tư nọ vì đi chơi khuya mãi nên cậu sột cáp nhiều mặt nhăn mày, thế mà cũng chẳng hề biết hỏi tường lại hai tiếng không nên của cha mẹ đã đến thời kỳ kiến hiệu.

Muốn đánh đổ cái thuyết không nên trơn lu ấy, tôi xin kiếm cho độc giả một câu chuyện không xưa mấy dưới đây:

Vào khoản tháng tám ta, năm nào tôi quên lửng lúc đó bạn nhà nông ai cũng đều lo cấy lo cày, ngoài ruộng thì bờ cơn ùm má, trong vườn thì dé cái be he... Một cái cảnh về mùa nước, vui cũng có, buồn cũng có, hai cái đó nó pha trò với nhau, sang qua sớt lại, nhưng sự vui chỉ là vui gượng kẻo là, chớ sự buồn thật là buồn tẻ.... mặn mà với ai?...

Đã gặp cảnh buồn, lại trong xóm có một người tắc hơi, có lẽ vì buồn quá sức, thì càng làm cho cái cảnh buồn ở chốn thôn quê lại càng thêm ủ-rủ muôn phần. Dầu buồn chi đi nữa bổn phận của tôi, là phải đến đó mới được, cũng như trăm ngàn người khác vậy. Và chăng việc quan hôn tang tế là điều quan trọng trong đường giao thiệp của dân chúng kia mà! Đến đó các bác hương già, thì ngồi khao rượu, để đợi giờ đưa đám. Còn tôi và một vài người bạn, là thanh-niên mới lớn lên, lật phải lo tiếp dọn để đãi đằng khách khứa đến điếu tang chớ sao.

Vào lúc 3 giờ chiều ngày ấy, trong lúc dọn bàn ăn thì hên thay cho bạn tôi, là mợ xừ Hão lại được hầu hạnh coi ăn bữa phụ nữ. Bàn ấy toàn là phụ nữ, già có, sồn sồn có, gái tơ trăm phần trăm cũng có. Bạn tôi mừng thầm, liếc lén hoài nhưng không biết mấy có bé có liết lại mà trừ hay không làm cho bạn tôi khoái chí tử nên sắp đũa để xung quanh bàn, có một đôi so le mà không hay. Lại trời đất gì khiến xuôi chẳng biết, đôi đũa sẵn lại vào tay một cô thiếu nữ vị vô tình, nên chẳng để ý đến đôi đũa so le, là mọi việc ông già bà cả đại kỵ. Có cứ ngồi ăn, đôi đũa cứ vô tình bươi trong dĩa đồ xào, rồi lại lăn trong tộ canh ngọt bỗng một bà ngồi phía bên kia đối diện với cô, cùng thấy mới nói rằng: Ý eoi con hai kia, mầy không thấy đôi đũa của mày so le hay sao? Không nên đâu! Mau biểu trẻ lấy đôi khác.

Bà vừa nói thì trăm mắt nhìn vào, rồi một tràng pháo cười dòn dã làm cho tiếp tiếng của bà nói vì không được rõ, nên cô thiếu nữ vô tình cứ gắp đồ ăn, rồi nhìn coi mọi người cười về việc gì?

Bà ấy thấy có chưa chịu buông đôi đũa đại kỵ đó thì la lớn lên: Con hai không thấy sao? Theo phong tục ông bà để lại, khi dùng cơm không nên dùng đũa so le, thứ nhứt là con gái dùng đũa so le là đại kỵ lắm?

Bây giờ cô thiếu-nữ mới biết họ cười cô là tại cô vô tình cầm đũa so le đó, cô bèn buông đôi đũa xuống một cách lẹ làng, mặt cô xen-lẫn làm cho mọi người đều phát cười thêm. Cô bèn đứng dậy, mắt cô sượng-sần đi một nước thẳng ra sau bếp. Vì bộ tịch của cô đi khác thường, ngơ-ngác cũng như một cô gái mới về nhà chồng một thứ, nên càng làm cho một đám lang buồn tẻ hóa ra một cuộc hát giễu, tiếng cười bể cửa bể nhà... Cô chịu không nổi bèn chuồn ra ngõ sau về mất..

Tội nghiệp nhứt là bạn tôi, bị mấy bà rầy nữa, sao coi bàn lại vô ý sắp đũa so-le như thế. Bạn tôi tuy hơi nhột, song cũng bạo gan đối khẩu cho qua: Thưa qui bà, theo ý chị ấy thì cầm đũa so-le cũng hằng quan-hệ gì mà!?...

Bà nọ nói: Nhưng không nên! cháu phải biết rằng khi dùng cơm không nên cầm đũa so-le chớ!

Đó rồi, một trận cãi cọ om-sòm, bạn tôi phải chịu thua các mãi, nhưng trong lòng vẫn thương hại cho cô thiếu-nữ kia và trong trí vẫn tự hỏi: «Tại sao không nên cầm đũa so-le? Mấy bà đại kỵ đũa so-le, mà chẳng chịu cắt nghĩa, cứ nói không nên mãi.

NGUYỄN-NGỌC-CẨM
bút tự HỒNG-ÂN
Giai-xuân (Cântho)

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-ty hữu hạng vốn 250.000 đồng bạc
Sáng lập năm 1927

Hội quán : 117, Boulevard Charner, Saigon

R. C. Saigon n° 64

Dây thép : CREDITANA-SAIGON
Dây thép nói : SAIGON — 21.826

— Công-ty nhận tiền TIẾT-KIỆM cần bá tánh, tiền gởi sanh lời 3 ly rưỡi mỗi năm sẵn tháng tính một lần và nhập vô vốn mà sanh lời nữa. Tiền nầy muốn rút ra chừng nào cũng được.

— Công-ty cho vay thế chưng về Quốc-trái Đông-Pháp, về Quốc-trái Crédit National và những phiếu nào mà Chánh-phủ Đại-Pháp hay là Đông-Pháp phát hành hay là chịu bảo chứng.

— Công-ty cũng nhận lãnh giữ cho bạn hàng và lãnh tiền lời những vé quốc-trái và nhận đò số những phiếu nào có dự cuộc xổ số hằng tháng hay là hằng năm.

Bổn-hội có mua bên Pháp hộp Tiết-kiệm tốt đẹp bằng sắt mạ kền, để cho bá tánh mượn dùng. Xin quí vị hãy đến hội-quán hay là viết thơ mà hỏi cách thức mượn hộp Tiết kiệm ấy.

(Về công chuyện khác, xin hỏi thăm bổn Hội).

Tôn chỉ của bổn hội : LÀM VẺ VANG CHO XỨ SỞ MÌNH

BẢN TRỊ SỰ DANH DỰ VÀ CỐ VẤN :

Chánh hội trưởng : HUỲNH ĐÌNH-KHIÊM, (nay nghỉ đã từ lộc).
Phó hội trưởng : M. TRẦN-TRINH-TRẠCH, (được bầu cử chiếu theo điều 24 trong điều lệ)
Hội viên : Dr BIAILLE de LANGIBAUDIÈRE,
" M. Denis LÊ PHÁT-AN,
" M. LƯU-VĂN-LANG,
" Dr NGUYỄN-VĂN-THINH,
" Dr TRẦN-VĂN-ĐÔN,
" Dr TRẦN-NHƯ-LÂN,
" M. TRỊNH-ĐÌNH-THẢO,
" NGUYỄN-THANH-LIÊM,

BẢN TRỊ-SỰ VÀ QUẢN LÝ

Chánh hội trưởng : M. TRƯƠNG-TẤN-VỊ,
Quản lý hành sự : M. NGUYỄN-TẤN-VĂN,
Hội viên : M. BÙI QUANG-CHIÊU,
" M. DẶNG-VĂN-ĐÀN,
" M. Alexis THÁI V. LẦN,
Tổng-lý : M. Paul LÊ-VĂN-GÔNG

ĐÁNH THỨC GIÂY MẬT SANH Ơ GAN

Không kinh-phấn — mà sáng giấy thấy như một "bom nức khỏe" vào trong người.

Ta cần phải làm cho gan mật ngày đó mật ít mật sanh vào trong ruột. Nếu mật sanh ra không đủ, đồ ăn không tiêu được, thối ra. Rung phình hơi, ngủ có bịnh tim. Trong thân thể lấy chất độc, người buồn bã ủ rủ, ý tưởng về gì cũng đen mờ!

Công quá phải dùng thuốc lấy. Không bắt đi đại tiện như thế không chừa tới nguồn con bịnh. Chỉ có VIÊN THUỐC NHỎ HIỆU CARTERS đủ cho GAN làm cho mật sanh ra đầu, trong người nhẹ nhàng khoái khoái như tiên, Chất cây cỏ ngon ngọt, rất mạnh đủ làm cho mật chảy ra. Xin đòi thuốc viên nhỏ hiệu Carters đủ mười Gan. Các bảo chế. $ 1,25.

clinique médicale
Góc đường Mayer và Albert 1er tại Dakao Saigon
Téléphone : N° 258
DOCTEUR **Phan-tấn-Thiệt**
Ex assistant en dermato syphiligraphie à l'hôpital St-Louis Paris
Ancien médecin attaché aux services de Dersovalisation créés par le Ministère de l'hygiène pour la lutte antivénérienne.
Có phòng nuôi bịnh giá rẻ và phòng thường hạng mát mẻ êm tịnh.
Có nơi để thử máu, đàm, nước tiểu, nước ỏe, xét vi-trùng bằng kiểu riêng vi — có chỗ riêng để rọi điện (radio diagnostic) và cứa bịnh bằng quan tuyết (darsonvalisation ondes courtes).
Trị các chứng bịnh đờn-bà, bịnh đàn ẩu đau xương, bịnh buồ-liễu kinh-niên.

PHARMACIE PRINCIPALE
SOLIREINE
M. HEUMANN
SAIGON
TỪ NĂM 1865
BÁN GỐI CẢ CHỤC
THỨ THUỐC HIỆU NÀY

TẬP « SƯ-PHẠM HỌC-KHOA »

XUẤT BẢN MỖI THÁNG MỘT KỲ

Giá đóng niên tập S. P. H. K. (Cả phần thầy giáo)... ... ... 5$00

Những vị giáo-sư và viên quan Annam nào thâu nhận giúp gởi cho bổn-quán, những vị ấy được hưởng thị bổn-quán để tính cho một phần huê-hồng 5 %.

Pháp-Quốc Đại-Dược Phòng

111-113, đường Catinat — Saigon

Nhà thuốc rộng lớn hơn hết và kim thời hơn hết trong cõi Đông-Pháp. Công-cuộc mua bán sắp đặt khéo léo thành ra một nhà thuốc đứng vào hạng nhứt trong các đại dược phòng.

Nhà dược phòng chỉ bán rộng các thứ thuốc mua hàng hóa, tốt nhứt hạng, vì chỉ mua trữ rộng — những hiệu thuốc danh tiếng nhứt chốn Pháp và các ngoại bang.

BẢNG BÁO-HỈ

HIỆU

La Providence et

L'Industrielle du Nord

ÔNG ROY-LANDRY

Làm Đại-lý 17, Place du Théâtre, 17 — SAIGON

Bảng Báo-hỉ này chuyên lo bảo-hỉ cho những xe-hơi, nhà cửa, phố vỉ hàng-hóa cho anh em. Những người ở Saigon, Cholon hoặc ở trong Lục-tỉnh mà chịu bảo-hỉ với Hãng này, nếu gặp lúc rủi ro hư hại việc gì, thì hãng sẽ bồi-thường một cách rất mau lẹ và công. Xin anh em lưu-ý . . .

Thưa khỏe, thông minh nhờ dùng VITAMINE D, mỗi ngày trong bữa ăn sáng, bởi vì chẳng có gì thí dụ bằng bột yến mạch nhiều chất sinh lực giàu chất bổ, ăn mỗi ngày. QUAKER OATS có nhiều chất bổ VITAMINE D, bổ thêm sức và vật chất cần thiết cho mọi người.

QUAKER OATS

Given you the Vitality to keep you fit

DOCTEUR

+ VÕ-DUY-THẠCH +

80, Boulevard Bonard — Saigon 80

Téléphone : N° 974

Chuyên trị độ các chứng bịnh nhứt là về hai về, những bịnh mau khỏi tánh cũng.

Muốn rước đi xa giờ nào cũng được.

Chuyện trong gia-đình

Một vài cảnh thiệt hiện của người

MẸ thương con

Ơn cha như núi Thái-sơn
Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra

Sách Q. V. lớp Bằng đỏ

Đó là 2 câu vỉ trong bài học thuộc lòng của trẻ học lớp Đồng-ấu. Hai câu ấy vỉ cái ân đức tối cao, tối trọng của kẻ làm con nên xét kỹ đặng báo đền. Câu ấy ám chỉ nghĩa cha tuy rộng lớn như trái núi với non. Nhưng đối với người con biết xét-nét, thường xem ngay những cảnh thiệt-hiện ở trong gia-đình thì cũng không thể cho là quá đáng.

Người đời nay, nhiều kẻ đã không tuân theo luân-lý tam-cang sách sự, thì chớ, lại còn đem một vài bằng-cớ theo khoa học đời nay rất hoang-đàng đánh bãi kẻ cái nghĩa thâm ân, cao-lớn trong 1 vài cảnh thiệt hiện của người mẹ trong gia-đình.

Thế-rồi, cái o dưỡng văn minh, lắm kẻ thiếu-niên nam-nữ đua nhau chen-chút đi. . . đi mải cho đến khi dừng bước, là cái thời-kỳ đã tàn cỏi, biết-sẻ : tức à có vợ, có chồng, có con... nông-nỗi nầy chỉ có bể ba buồn bã, và trỉ tưởng nhớ khi xưa. Biết đâu cha mẹ mình sanh ra mình trước kia cũng lắm lúc gian lao đau khổ. Kia một ông chồng sa mê lỗ mãng ; kia một bà vợ yếu đuối tạo đuổi, kia đoàn con chỉ chiếc đói ăn, đói mặc. Cho đến có đứa trộng tuổi mê chơi, hoang đàng, bây giờ mình làm cha mẹ phải rán, phải quở ; lại nữa, trong mấy tháng tủng hục chạy sấp chạy ngửa để có mạng sống vợ, hồng nuôi nặng đoàn con thơ. đau ốm Còn nói chi đến mỗi đề đề lắm-lỏi đau đớn gian-nan...

Đó là thời gian trả lời lại đền-nỏi cái linh-hồn tối tâm ngu-đại mà xưa kia mình tự kỷ cho rằng trọng rằng vỉnh. Đó là phản-ảnh chiếu diễn lại trong đầu óc mình và nhận thấy cái lỗi lầm to-lớn ngày xưa vậy.

Đây nầy, có kẻ chống trả với cha mẹ nhiều tiếng «thâm-rỉa trào-cang ngông.»

— « Ai biểu sanh ra tôi làm chi rồi rán bước tấm thân tôi hất nạt, biểu tuân theo mạng-lịnh. Đâu xanh tôi có tội tình chi, mà trời kia nỡ đỉnh-đạt.

— « Nào là : Ai biểu cha mẹ trước kia vỉ nhục dục giáo cấu cho thỏa vọng Rồi hoài-thích vọng tình mà tạo hành hình xác đứa con. Đứa còn vô tội tại vỉ cha mẹ mà ra lẽ tất nhiên phải nuôi nấng hoàn toàn châu đáo mới phải và coi như vàng như ngọc mới nhằm chớ.

Đó là người đời nay mượn lý lẽ ấy mà cường nghịch phản đối lại mẹ cha bằng tiếng chưởi, thậm mắng. Và có kẻ lại đi nghẻ theo lối đường mặt cái sắc nghiêm trời của vợ, mà bườn rảy đuổi xua cha mẹ ! thảm ôi ! Vậy thì đạo luật trời đất có ; sách vở, luân lý, phong hóa của thánh niên hẳn là vô ích lắm ru ! Các người ấy nên nhớ rằng, Người và vật tuy là một động vật ở thế - gian. Song các loài người có tánh linh có trỉ giác. Mà đã là có tánh linh, trỉ giác thì có lẽ cảm niệu mau thông trao học thuật của thánh hiền, người trỉ thức cao thượng. Thì có lẽ nào các người đi quá ván minh theo thời đại, cho đến cực đ ỉ, mà sống gà man như loài cầm thú Nếu đi đã nói mấy cái sở như trên thì sao không nói luôn. Trời sanh ra người có đủ bộ phận, chỉ có phân biệt giống đực và cái, thì sao không giáo cấu nhau đừng phân biệt cha mẹ, con cái luộn thể...

Chúng ta nên xét, đầu Văn-minh cho đến thời đại nào, cái nền phong hóa, luân-lý của đời người cũng còn mãi mãi, bất đỉ, bất dịch...

Mặt dầu những kẻ nói như trên không có học ngu dốt mê mụi thế nào, những cảnh thiệt hiện của người mẹ trong gia-đình lẻ nào không thấy ! Mà hễ càng trông thấy tỉnh cảnh của người mẹ yêu con như thế Thì cái tuổi thiếu niên nam nữ của chúng ta nên sấp đặt đặt hầu có đáp đền trong muôn một.

Hiện nay chúng ta còn đang thanh-niên, tuy có kẻ đã có vợ, có con . Phần nhiều các Bạn nam - nữ chưa có. Nên xét cái công sanh dưỡng của cha mẹ, từ lúc lọt lòng. Tuy sự cực khổ ấy đối với các bạn đã qua. Không rõ được, vậy chớ các bạn cũng không trông thấy cảnh mẹ sanh con lớn đến mình sau này sao ?

Mang nặng đẻ đau, ấn cây nhọc dáng, sẩu sọc chăm non con tự giấc ngủ miếng ăn..đâu việc gì đi nữa cũng không quên đến con. đói thấy con no, đau thấy con vui vẻ ăn chơi cùng lân quanh. Kịp đến biết bò, biết nói biết đi. Lại còn cho con ăn học là mài cha cau về sau trở nên người đàng đàng với đời.

(Còn nữa)

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP

KỲ THỨ NHỨT 1939

200.000 đồng chia làm 4 số-rỉ 200.000 vé

mỗi vé một đồng

SỐ-RỈ THỨ NHỨT Từ số 000.000 đến 199.999 4.705 vé Xổ tại Hanoï ngày 4 Février 1939		SỐ-RỈ THỨ HAI Từ số 200.000 đến 399.999 4.705 vé Xổ tại Hanoï ngày 4 Mars 1939	
1 vé trúng	4.000$	1 vé trúng	4.000$
8 — —	1.000	8 — —	1.000
16 — —	500	16 — —	500
80 — —	100	80 — —	100
200 — —	50	200 — —	50
400 — —	25	400 — —	25
4.000 — —	10	4.000 — —	10
SỐ-RỈ THỨ BA Từ số 400.000 đến 599.999 4.705 vé Xổ tại Hanoï ngày 1er Avril 1939		SỐ-RỈ THỨ TƯ Từ số 600.000 đến 799.999 4.705 vé Xổ tại Hanoï ngày 6 Mai 1939	
1 vé trúng	4.000 $	1 vé trúng	4.000 $
8 — —	1.000	8 — —	1.000
16 — —	500	16 — —	500
80 — —	100	80 — —	100
200 — —	50	200 — —	50
400 — —	25	400 — —	25
4.000 — —	10	4.000 — —	10

MỘN SỐ LỚN chúng cho bốn số-rỉ Xổ tại HANOÏ Ngày 6 Mai 1939	1 vé trúng	60.000$
	1 — —	30.000
	7 — —	6.000

Có 52 lẻ số đề 0005 để cho những vé cỏi chỉ vé trúng lẻ đặc cấu mỗi con số, của các con số khác đều phải ở nguyên và đứng thứ tự. Thí dụ số 276.806 trúng đặc cấu, những số 276.806, 306.806, 276.906, vân vân.. đều được lẻ an ủi 500$.

Những vé hoặc trúng hay không trúng về bảo kỳ xổ của bổn bộ đều được dự vào được rỉ chuẩn lấy 4 lẻ nầy và lẻ an ủi.

Đọc báo mà không đọc tờ « Nông-công-thương » là người chưa từng đọc báo

ĐAU BỚN LÀM CHI!

nếu không sợ
nguy hiểm gì mà
tránh khỏi sự đau đớn.

ASPIRINE

USINES DU RHONE

Hãng nhường đời bịnh

NHỨC ĐẦU
ĐAU ỐC
ĐAU RĂNG
ĐAU BỤNG DỤC

lại còn làm cho thân thể khỏe mạnh ra

Bởi thuốc

ASPIRINE

USINES DU RHONE

thì mới có được thuốc trong sạch, không hại bụng dạ, dễ giấy và trái tim

Đọc báo mà không đọc tờ « Nông-Công-thương » là người chưa từng đọc báo

Thi sơ-học Pháp-Việt

(Certificat d'Etudes Primaires F. I.)

Trường Cần-Thanh 54 thâu thêm học trò mới

lại được có 54 chỗ nữa cho

Cuộc thi sẽ mở ngày 25 Juin 1930 (vendredi)

Trường Cần-Thanh dạy rất kỹ lưỡng và có phương pháp riêng để học trò mau thông hiểu. Trường có đủ lớp để cho học sinh thi Brevet Elémentaire và Diplôme E.P.S. kỳ nhứt (2e et 4e ans)

Ngày thâu trường: 1er Août 1930

Muốn rõ điều le xin đến hỏi

M. PHAN-LÂ-LÂN

Directeur de l'Institution CẦN-THANH

1-15 entrée 54 Marchaise

54-74 rue Marchaise

Saigon

DOCTEUR NG.-TẤN-ĐỐ M

De la Faculté de Médecine de Paris

Spécialiste des maladies des Poumons

Chuyên môn trị các bịnh phổi

Có máy chiếu điện rọi phổi

Saigon — 62 Rue Mac Mahon — Saigon

Téléphone : 20.662

GIỜ COI MẠCH:

SỚM MAI : 8 giờ tới 12 giờ

CHIỀU : 3 giờ tới 6 giờ

DOCTEUR

Nguyễn-văn-Hưởng

194, Rue d'Arras (ngan cửa đồn Ô-ma)

phòng coi mạch / phòng thí-nghiệm — Các bịnh vi trùng

SỚM MAI : 8 giờ — 11 giờ

CHIỀU : 4 — 7 —

MANUFACTURE SAIGONNAISE DE CARREAUX & MOSAÏQUES

Société d'Exploitation des Etablissements

BROSSARD MOPIN

Kể nghiệp

Sáng lập từ năm 1909

số 3 đường Lucien Lacouture

CHODUI — SAIGON

Marque déposée

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đủ thứ màu và các vật dùng đều ở Pháp-quốc lại.

Xin mời qui vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày, đẹp lắm.

Giá bán hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới hồn-hiệu sẽ gởi cho.

Dây-thép đề tắt: «Adresse télégraphique» MASCANO. — SAIGON

VỠ RA THONG THẢ

trảng ở đường L. Lacouture. — Chodui gần trại lính tập Ô-ma.

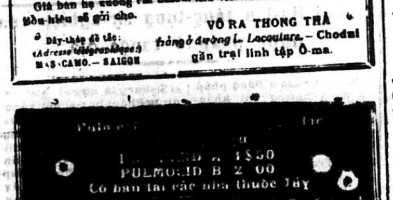

ĐỒNG-PHÁP

Nam-kỳ Thông-độc

TỈNH BACLIÊU

VIỆT-TRÌ — *Bon sin khẩn thuận mãi đất Nhà-nước*

Tên họ, nghề nghiệp và chỗ ở người xin	Chỗ tọa lạc sở đất	35 miếng đất	35 tờ bọc đồ	35 cho mẫu	Mốc bờ
Bà-thị-Phước 3 lăng Auxuyên (bổ quyền cho Huỳnh-văn-Chiêu)	Làng Tân-thành tổng Quản-Long quận Giarat Baclieu	2 3 b-pie	1e F. id. id.	9 50 00 10.15 00 4 90.00	

VIỆC TRANH CẢN VÀ KÊU NẢI

Chiếu theo thể lệ 11 và 13 nghị-định ngày 13 Juin 1929 ai có tranh cản điều chi thì nội trong hai tháng, kể từ ngày dán yết thị nầy, phải làm đơn nạp cho quan Tham-biện chủ tỉnh Baclieu.

A Baclieu le 4 Mars 1930.
L'Administrateur Chef de Province:
Signé : ILLISIBLE.

Vu pour affichage:
Saigon, le 11 Mars 1930.
P. le Directeur des Bureaux du Gouvernement:
P. le Chef du 4e Bureau:
Signé: ILLISIBLE

ĐỒNG-PHÁP

Nam-kỳ Thông-độc

TỈNH THUDAUMOT

VIỆT-TRÌ. *Bon sin thuận mãi đất Nhà-nước*

Tên họ, nghề nghiệp và chỗ ở người xin	Chỗ tọa lạc sở đất	35 miếng đất	35 tờ bọc đồ	35 cho mẫu	Mốc bờ
M. Emmanuel Soorou	Nha-bich (Hon-quan)			270.00.00	

VIỆC TRANH CẢN VÀ KÊU NẢI

Chiếu theo thể-lệ điều 11 và 13 lời nghị-định ngày 13 Juin 1929, ai có tranh cản điều chi thì nội trong kỳ hai tháng, kể từ ngày dán yết thị nầy, thì phải làm đơn nạp cho quan Tham-biện chủ tỉnh Thudaumot.

A Thudaumot le 9 Février 1930.
P. l'Administrateur Chef de Province:
Signé: ILLISIBLE.

Vu pour affichage:
Saigon, le 17 Mars 1930.
P. le Directeur des Bureaux du Gouvernement:
P. le Chef du 4e Bureau:
Signé: ILLISIBLE.

Nhị-thiên-đường

Thanh-tụng-hườn

Thuộc hườn nầy, chuyên-trị về bịnh ngủ dậy mỗi buổi sớm mai thường hay nhức đầu, đường đại-tiện hôn nát, làm cho can-dương xung lên mà sanh ra xây xẩm mặt mày, lại thêm can-hỏa lừng ở trong lòng mà làm cho miệng mồm hôi hám, ăn uống không tiêu; phải uống thuốc nầy thì thấy hết liền.

Hễ tạng phủ được sạch sẽ nhẹ nhàn thì tự nhiên hết bịnh.

Cứ gởi thơ cho nhà thuốc:

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

47, rue de Canton, 47

CHOLON

N. B. — Chư-tôn hay nhớ trong mỗi thứ thuốc, hết luận là thứ nào đều có gói theo một cái toa, để nói chứng bịnh và chỉ cách dùng rất là rành rẽ.

Dầu Nhị-Thiên-Đường

Khắp trong thiên hạ đều dùng dầu Nhị-Thiên-Đường. Vì nó tốt, sức thuốc mạnh, có thể cứu người mau lẹ, không có thứ dầu nào sanh kịp, ấy là một thứ dầu chuyên trị ba chứng, công hiệu như thần.

Trường Cần-thanh 54 — 72 Rue Marchaise Saigon, có lớp riêng thêm thuốc riêng cho học sinh thi Diplôme E. P. S. và Brevet Elémentaire kỳ nhì 2e Session.

Ngoài lớp 4e année cho học sinh lớp 3e année mới lên, lại có mở thêm một lớp riêng cho những người đã có học năm thứ tư rồi (Redoublants). Muốn học viết thơ coc biết đánh máy bỏ sắp đặt. Ngày thâu trường: 1er Août 1930.

Một ngàn bịnh lạ

Bộ sách ngoại khoa bí-yếu *Nhất-thiên thần phương*, trước khi định giá mỗi cuốn 2$.00, nay vì muốn cho ra một cuốn. Nay vì thấy công chúng hoan nghênh gởi thơ hỏi mua về số, nên nhứt định lấy Février 1930 tới đây thì xuất bản bớt 30 cuốn đóng chung, bìa đẹp, trót 280 trương giấy lớn, mà chỉ bán có 25.00, phụ thêm gởi 05.20 hay theo cách lãnh hóa giao ngân cũng được. Viết thơ dặn trước kẻo hết. Do nơi soạn giả:

M. NGUYỄN-VĂN-XÙNG
Giai Xuân (Cantho)

Chỗ ham thuê kiến

...Hễn biết quyền-lợi mình bằng bốn thứ cách về công cần kịp sau nầy. Học sẽ mới biết quyền-lợi và nghĩa-vụ mình đến đâu, nhứt-là sẽ tỏ thua kém.

Bản Luật Nam kỳ (in kỳ nhì rất đúng với Annam). 1p30

Á Ma hợp 60 vụ kiện về 1p30

Việc tế gì quan thông 0p70

Bộ ở cảnve lợi 0p70

Bản cả nói bộ được bớt 20%. cước phí mỗi cuốn 0p10, chung 0p36 *Học tư mandats mia biên cho tác-giả Phan-văn-Thiết cô vấn Luật-sư 45 Aviateur Garros Saigon.*

Ông Phan-văn-Thiết tiếp khách mỗi ngày nơi địa-chỉ trên đây. Mỗi lần có vấn-đề một khoản tiền 5 đồng, người ta có lời-mướn trong ý đoán thì tính riêng tùy việc *Tân lâm và Ki-nhiệm* —

Muốn bán

Một sở đất 19 mẫu có dư tọa lạc ai làng Phước-Hải (Baria) dựa theo bải biển, đường Bartell đi qua Nước-Ngọt.

Một sở đất tại Chợlớn, đường de Marins, đo được 2.567 thước vuông tây.

Một sở đất tại Saigon đường Mayer đo được 2.721 thước vuông.

Một sở đất tại Saigon đường Mayer số 63, đo được 2000 thước vuông trên đó có một cây mít ngọt bảy cây

Một sở đất tại Giadinh (Chợlớn) đường Paul-Blanchy prolongée, đo được 2000 thước vuông trên đó có một cái nhà ngói và vài cái nhà nhỏ.

Một sở đất tại Tâyninh làng Hiệp Thanh trên đó có một cái nhà ngói.

Ba miếng đất tại Tâyninh, làng Chà-giang.

Một sở đất tại Saigon, đường Mayer có được 7.612 thước vuông trên đó có 10 căn phố ngói Nos 13 à 23.

Ai muốn mua xin viết 101 bis-bến Bạch-đằng mà thương nghị cho Legias Wenceel, 57 Saigon

jeudi 6-4-39 — Kiếm-Hiệp Tiểu-thuyết — N° 50

Phi-Hành Kiếm-Hiệp

Dịch-giả: *SONG BÌNH*

HỒI THỨ SÁU

Đốc-sư cho hồ, giựt vợ giành nhà Huyện-lịnh tham tiền, phế đơn cãi án.

Sao vậy? Vì đồng tiền rất có sức mạnh đầu việc to bằng trời đi nữa, có bạc tiền thì việc ấy cũng êm, hèn gì Kim-ngọc-Lâu cướp giựt được sự sản của họ Tăng. (Tăng-hoè-giang) trong tay có bạc tiền đã sẵn, nghĩ tại sản nầy không phải của mình sở hữu, dầu xài hết đi cũng chẳng tiếc gì, chẳng tư bèn đem bạc tiền lo lót với Huyện-quan, đặng khỏi bị lụy về sự giam cầm tra-tấn...

Lo chi quan-lại ở Thanh-triều, phần nhiều hay ăn hối lộ, Tri-huyện ở Đại-hư g cùng một người trong dám quan lại kia, sau khi ăn nói-lộ của Kim-ngọc-Lâu rồi, Huyện-quan cho phép Ngọc-lâu hầu tra tại ngoại. Ngọc-lâu lại xuất tiền mướn một vị Tụng-sư (thầy kiện) có danh tiếng, làm giùm một lá đơn kiện lại người tiên-cáo là Tăng-hoè-giang.

Huyện-quan chấp lá đơn của bị-cáo rồi, lại hạ bút sửa giùm mấy chỗ trong lá đơn ấy, vì trong lá đơn nầy có một câu dầu-đề chưa đúng, Huyện-quan phải sửa lại cho đúng hơn.

Đến ngày Huyện-quan ngồi thẩm án tại Công-đường, có tiên-cáo và bị cáo tới hầu đủ mặt Huyện-quan vì bình vực bị cáo, phán xử một cách trái lẽ ép tình, nghe ra lời phán-đoán của Huyện-quan, thật là ám-muội mờ hồ hết sức nghĩa là ông lấy trục làm khúc, lấy khúc làm trực, chẳng có lẽ công bằng chút nào: bởi vậy, tiên-cáo là Hoè-giang không chịu phục tình, chàng khai nại lại nhiều lời cang cải.

Huyện-quan thấy vậy nổi giận, bèn lên cai nộ nạt Hoè-giang mà nói rằng: « Thằng khốn nạn kia! người chẳng cần Cáp-thị đã chết rồi, sao mầy dám mạo xưng tánh danh của người đã chết, Cáp-thị chết chồng đã cải giá chồng khác, sao mầy dám mạo nhận vợ người ta làm vợ mình, xét ra thì mầy mưu đồ đoạt vợ người ta, nên mầy kiện-cáo một cách giam trá như vậy, mầy là phạm về mặt luật « vu cáo » lẽ tất nhiên phải mang tội « phản tọa » chớ chẳng không, nhưng bổn-chức gia ân thứ tội cho mầy, không thâm cứu về mặt luật « vu cáo » ấy, song mầy phải làm giấy « hòa hưu » cho xong việc, bổn-chức sẽ tha bổng mầy ngay »

Tăng-hoè-giang vì nỗi ức tình, không chịu hòa-hưu về vụ tố cáo ấy; Huyện-quan hét lên một tiếng như sấm, truyền lịnh đánh Hoè-giang mỗi trăm roi, bọn tinh hầu vâng lịnh dẹ rân, bèn căng ngọc Hoè-giang ra giữa sân liền kai đó, căng ngọc rồi cầm roi đánh miết, trong dây lát kể đã trăm roi; tội nghiệp Hoè-giang thân thể ốm-o, lại bị đánh dồn máu roi tứ giọt... thế mà Huyện quan còn truyền lịnh đánh thêm một trăm roi nữa, nếu Hoè-giang không chịu làm giấy « hòa hưu »

(Còn nữa)

ÔNG - PHAN VĂN - THIẾT
Luật - khoa cử - nhân tiếp khách mỗi ngày tại số nhà 43 đường Aviateur Garros Saigon.

Imp. LUC-TIEM-TAN-VAN

Gérant LÊ-VĂN-HOÀ

Chiffre 2270 Exemplaires

Saigon, le 6 avril 1939

VỀ CUỘC TUYỂN-CỬ HỘI-ĐỒNG QUẢN-HẠT SẮP TỚI ĐÂY

Công - nghiệp của ba ông: Trần-văn-Khá, Võ-hà-Trị và Trần-văn-Sang

Ông ba ông Trần-văn-Khá, Võ-hà-Trị và Trần-văn-Sang ra ứng cử Hội-đồng quản-hạt ở quận nhứt, nhưng sẵn dịp nói sơ về tài bộ của ba ông, chúng tôi xem qua thêm chút để. Chúng mình cho lời nói cần chúng tôi, bắt đầu từ hôm nay chúng tôi trình bực công nghiệp của ba ông lại nghị-trường trong khoá sau qua.

Vào việc làm mới biết tới thợ ». thì ngồi năm qua lại nghị-trường đã chứng rõ tật của ba ông. Và chúng tôi tin chắc rằng sau khi đọc qua các công nghiệp nầy của ba ông, đồng-bào cử-tri trong quận nhứt càng quê quyết ở bạ ông là người sẵn sinh vực quyền lợi mình hơn ai khác nữa.

L. T. S.

III

ĐẠI HỘI - ĐỒNG KINH - TẾ VÀ LÝ-TÀI

Phiên nhóm ngày 21 Décembre 1939

Vấn đề Muối ở Đông-dương

... với lại thuế, tế, độ-tiện, vệ sanh, là một vấn đề rất quan hệ mà bấy lâu nay chưa giải quyết: Năm nay nhờ ông Khá xin lập ra một ủy-ban có đại biểu tất cả các nhà làm muối dự cuộc điều tra vấn-đề

... muối.

Hanoi, 21 Dec. — Phiên nhóm buổi sáng hôm nay, Đại hội-đồng đã thảo luận về một vấn đề rất quan trọng, một vấn đề mà người ta cho là quan trọng nhứt trong kỳ Đại Hội-đồng năm nay, vấn đề muối.

Theo tờ trình của ông Trần-văn-Khá phúc-trình-viên, thì năm ngoái ông Lê-quang-Liêm tức Bảy đã yêu cầu bãi bỏ độc quyền muối của nhà Đoan đi, mà thay một thứ thuế mới vào.

Sau khi đã nghe lời các đại biểu, làm muối ở khắp trong nước không một đại biểu nào xin bãi độc quyền bán muối của nhà Đoan. Ông Khá có kết luận nên giữ chế-độ muối hiện hành, và xin Chánh phủ chuẩn-y cho mấy điều sau nầy của dân làm muối.

1. Tăng giá mua muối của dân làm muối, cho hợp với giá sanh hoạt hiện thời.

2. Bãi việc bắt-buộc mua muối và bãi việc bắt bỏ muối thừa, như đã có Nghị-viên Bảy đề-nghị.

3. Bãi lối đong muối dầy có « nước » lắc.

4. Bãi thuế tiêu thụ muối, cho những dân làm muối đông muối riêng trong nhà, cũng như đối với các sản trồng thuốc được trồng thuốc hút riêng khỏi đóng thuế.

5. Cho các người làm muối, nay thì được quyền về số muối đã định cho họ tùy, đi bộ sản sang nước muối và làm muối được sớ.n.

6. Khi nhận muối thì nhận chương vật nặc muối và sự hột to hay nhỏ.

Ủy-ban lại xin Chánh-phủ nới tay cho sự làm muối của dân làm muối tại các miền, theo lời yêu-cầu của họ.

Theo chế-độ muối hiện giờ thì mỗi năm, mỗi người phải trả đồ đồng chừng 0$28 thuế muối, mỗi muối, định phải đóng thêm mỗi năm 0$60 để bồi-bổ lỗ trống trong ngân-sách do sự bãi độc - quyền muối mà ra.

Tiền bán xót rẻ muối tại Đại Hội-đồng cho rằng cách giải quyết đó của ông Pôn-phát hãy chưa có được phần chắc chắn đâu. Bãi độc quyền, đặt thuế mới như vậy, vì tới giá muối đã hạ xuống vì thế. Mà trái lại, chỉ khỏi cho bọn dân nghèo làm muối. Bọn làm muối nhiều vẫn có nhiều lợi. Độc quyền cũ độc-quyền cũ là khác khe hơn cũ độc - quyền của Chánh - phủ. Và bọn đứng trung gian sẽ đồng cánh mà bốc lột người ta.

Ông Khá làm muối ở Baria, Bạc-liêu thì yêu cầu rằng khi có muối xin Chánh-phủ đứng cho cổ xuống hiệu, mà cho chính vào kho, nếu nhà Đoan không chịu mua cho hết số dư ấy. Ho tại yêu cầu nhà nước cho hợp-pháp làm thợ ra quá số đã định 30 /-, để cho khỏi bị thiệt thòi vì sợ bị cổ muối xuống biển. Họ lại yêu-cầu riêng một khi muối đã bán cho nhà Đoan rồi thì chủ muối không phải trông coi ruộng muối nữa và nếu xảy ra sự trộm cắp gì, thì chủ muối không phải chịu trách nhiệm như trước.

Bọn xong tờ trình, ông Trần-văn-Khá nói thêm nhiều. Ông phản không có lời bắt bẻ ông ấy trên cửa nhà Đoan. Ông yêu-cầu tăng giá mua muối, và bỏ giá bán muối cho công nhàng. Ông bảo giá bán muối cho người tiêu thụ quá nặng làm nước mắm ở Phú-quốc, Phanthiết v.v.. Ông Lê-Thăng cho nhà Đoan phạt hương-chức, nếu trong làng có người làm muối lậu, là vô lý. Có người làm muối lậu, là vô lý. Quan Phó Toán- quyền trả lời rằng đó là làm đúng theo luật nhà Thương-chánh.

Đến đây, hồi 11 giờ, Hội-nghị tạm giải tán.

(Còn nữa)

Ông Khá yêu cầu nhà Đoan nên nghỉ các bán muối ra nước ngoài đều giá rẻ càng được, vì như vậy dân làm muối sẽ có việc làm luôn.

Ông nói rằng, muối ta nhứt là ở Baria, tốt lắm, dầu rằng dân làm muối chỉ muối theo một phương-pháp giản - dị xuân-xoàng, ông yêu cầu nhà Đoan nên nghỉ cách làm cho muối ta tốt hơn để có thể cạnh tranh với muối ở miền Hồng-hải và xuất cảng nhiều.

Ông Bảy, ông Bèo, ông Combot cũng tán thành lời ông Khá, và xin chánh-phủ bỏ giá muối.

Ông Khá nói thêm rằng tỉnh cảnh dân làm muối hiện nay rất khổ, đến ngay ngộp. Bao giờ cũng chỉ phần nào về sự khó khăn của nhà Đoan đối với những phu khuân vác muối. Ông yêu cầu Chánh-phủ nên cho tên kịch ấy bị mãn ngay đi.

Đáp lại những đại-biểu trên đây ông Rinkenbach, Giám - đốc nha Thương-chánh đứng dậy nói một hơi dài.

Ông nhận rằng viên-chức nhà Đoan quả có một đôi người lợm quyền thật. Nhà nước đã ra lịnh cấm tuyệt bắn cái lý đong muối có « nước » ở khắp mọi nơi. Ở Vân-lý đã có 8 người nhà Đoan bị xử trước ấy-ban Kỷ-luật và đã bị bãi chức vì nguyên cái đơn làm muối và buộc bộ đong muối dầy có nước.

Ngài hứa sẽ làm triệt hầu những sự mà dân làm muối phàn nàn đi.

Về giá muối, thì ngài nói muối ta tuy vậy mà còn rẻ hơn đấy. Ngài bảo ở Vân-nam và nhiều nơi khác mắt ra là gấp ba gấp bốn giá ở Đông-pháp. Mà ở các nơi ấy giá bán lẻ còn đắt gấp đôi. Ở Đông-pháp muối có hơi đắt là vì những nhà bán lẻ ăn lời. Vậy muốn tránh cái nạn ấy, nhà Thương chánh định lập ra những tiệm kho (petit magasin) bán muối lẻ cho dân ở khắp mọi nơi. Như vậy thì giá muối bán lẻ sẽ nhứt định. Nhà Đoan định lập ra một trăm tiệm kho bán muối lẻ ở Đông-pháp, tuy chưa đầy đủ gì, nhưng hãy có đã.

Về sự hạn-chế số muối sản xuất, quan chánh nha Thương-chánh Đông-pháp nói, phải làm thế, vì muối làm ra thì nhiều mà dùng thì ít quá. Hiện nay nhà Đoan còn thừa một số muối mà Đông-pháp dùng đến hai năm mới hết.

Chánh-phủ chẳng mong gì bán lời bán được số muối đó ra nước ngoài. Nhưng không thể được. Chính nước Tàu cũng có ý muốn bán muối cho Đông-pháp ta. Ý Nhựt cũng thèm muối, mà muối họ rất tốt. Muối Đông-pháp thì xấu quá, khó lòng bán được ra ngoài.

Chỉ có muối Baria, Bạcliêu là tốn tốt một chút, nhưng muối ở hai nơi nầy không đủ dùng cho cả xứ, chừng 2800 tấn thôi.

Quan Giám-đốc Thương-chánh cũng nhận rằng tình cảnh dân làm muối hiện nay nguy-khốn, nên ngài nói Chánh-phủ đã định tăng giá mua muối lên ít nhiều, và không đánh thuế những muối xuất cảng.

Quan Phó Toán-quyền thì nhứt rằng sẽ bỏ ra 10.000$ để lập những tiệm kho bán muối cho dân dùng và trả thêm 10 /- cho các nhà làm muối. Ngài cũng hứa sẽ tìm cách quảng-cáo và làm cho muối tốt hơn, để bán muối ra ngoài được nhiều.

Ông Trần-văn-Khá không bằng lòng 10 /- ấy lắm. Ông yêu cầu Chánh phủ tăng giá muối lên 20$ cho dân làm muối được làm mỗi năm mấy tấn muối để dùng riêng trong nhà.

Quan Phó Toán-quyền trả lời :

— 10 /, thôi ! Thế cũng tốn cho Ngân-sách hàng năm thêm 100.000 đồng rồi.

Ông Trần-văn-Khá lại yêu cầu Chánh-phủ miễn hoặc giảm thuế muối cho những người làm nước mắm ở Phú-quốc, Phanthiết v.v..

Ông Lê-Thăng cho nhà Đoan phạt hương-chức, nếu trong làng có người làm muối lậu, là vô lý.

Quan Phó Toán- quyền trả lời rằng đó là làm đúng theo luật nhà Thương-chánh.

Đến đây, hồi 11 giờ, Hội-nghị tạm giải tán.

(Còn nữa)

7 ngày ở Cần-giờ

Những cái khuyết-điểm của Cần-giờ dưới con mắt chúng tôi

(Tiếp theo)

Ánh sáng ban đêm

Từ con đường ở nhà việc Cần giờ đến nhà trường và các con đường đắp trong làng, không có đèn thắp trong ban đêm chi cả vì ba cây đèn dầu hôi ở dưa chợ với mấy ánh sáng tờ mờ... còn từ các con đường đắp khỏi nhà việc thật tối tăm trong những đêm trời không trăng.

Thiết tưởng làm thêm vài ba cây đèn để thắp ở các nẻo đường như từ trường học đến Sở Kiểm-Lâm hay ở con đường đắp từ sở-kiểm Lâm đi sâu vô làng và các nẻo đường vắn tối tăm nầy cũng không tốn kém chi lắm. Nếu rủi trong những đêm trời mưa tầm-tã, trời tối và bị một đám cướp hay một việc gì hữu sự trong làng thì phải làm thế nào? với một bầu trời đen như mực!

Xã-giao của số người ở Cần giờ

Ở Cần-giờ phần nhiều người ta đối đãi rất có hoà và thuần hậu. Nhưng ở Cần-giờ cũng như ở trăm ngàn làng tổng khác, không sao tránh khỏi có một vài anh chàng thất học và một hai vị anh hùng « Rơm » Vì tôi đến Cần-giờ tôi đã chứng kiến một việc cũng chung quanh sự hoành-hành tại tế của anh hù g rơm ấy, nên tôi không ngần ngại gì mà dám bảo ở Cần giờ cũng có anh hùng « Rơm ».

Dưới đây tôi xin kể cho bạn đọc, nghe một câu chuyện «lý thú » để pha vào Thiên phòng sự ngắn nầy và để cho bạn đọc thấy một lối hành vi bất nhã của vài vị anh hùng « Rơm » ở cần-giờ.

Hôm ấy, tôi đến Cần-giờ và kh đ chân vào một tiệm café với vài bạn — các bạn tôi là học sanh — thì đã xảy ra 1 câu chuyện buồn cười đáo-để ! Sau khi chúng tôi uống café và xơi chút ít bánh ngọt rồi, tôi có kêu « phồ-ky » ở trong tiệm ấy đem cho tấm xỉa răng, đặng xỉa rả g.

Thế rồi, tên Phồ-ky ấy hỏi: không có — một cách đột-ngột — buồn cười chưa. Đó là một kỷ-niệm cho tôi nhớ đến sự xã-giao của tiệm café ấy đối với 1 khách hàng, như người bình khách đến xin... và đó cho ta thấy rõ-rệt trong một phần người Annam mình không có đâu óc thương - mãi — vì tiệm café tôi nói trên của một người « dân vàng lỗ mũi xẹp » chủ trương.

Thưa các bạn, ấy vậy mà có yên đâu, bằng dưng bàn kia bàn có một người kịch-cỡm ngó chừng tôi và nói uống nước chớ ăn thịt cả g mà xỉa răng... Thế là một sự buồn cười nữa.

Các bạn có thấy một sự hành-vi bất nhã ấy chưa? Tôi thú thật với các bạn, tôi là 1 giang-hồ dày-dạn — từng đi đến nhiều nơi mà tôi chưa hề thấy người nào sanh gây ác cảm với nhau trong một câu chuyện vô lý như thế.

Tới và tiệm, tôi bỏ tiền ra tôi xài lẻ tất nhiên tôi có một quyền riêng ở đấy. Thế mà với một mẫu chuyện cỏn con như thế mà anh hùng ấy muốn sanh chuyện. Thế rồi, bạn đọc biết chúng tôi làm thế nào không? Chúng tôi chỉ buồn cười khi thấy một cử chỉ tối tệ ấy. nên chúng tôi chỉ nhìn nhau và bảo — Des basses conditions! và những vai chúng tôi trả tiền ra tiệm. Vì đã biểu chúng tôi là học-sinh thì chúng tôi không thể đứng gây gổ với một người có bộ ốc tối-tệ như thế, vì đấy là một sự vô-ích chẳng sáng. Chúng tôi chỉ dùng ở cái những vai miệt-thị anh chàng ấy một cách gián tiếp: Thế mà anh chàng ấy có hiểu đâu! cứ mơ hồ tưởng mình là một anh hùng cứ lắm. Nhưng rất tiếc là vì anh-hùng ấy cũng sự bàn tay của các chủ tiệm nữa — Nghĩa là một vị anh hùng rơm vậy.

Trái với chuyện trên, tôi đến Cần-giờ lại được số người đối đãi với một sự xã giao đặt biệt. Vì lẽ theo công tâm phê-bình một việc gì thì chúng nên nói rõ từ việc quấy đến việc phải cho mọi người nghe. Tôi đến Cần-giờ được biết ông Đại-Hương-Cả Ng - khác - Tiếng, một người rất dùng dằn, với một người nào nóng nảy lắm lòng nhân đạo mà tiếp đãi và chẳng những làm việc trong phận sự của ông mà thôi, cử theo như sự nghe thấy của chúng tôi thì ngoài công việc của ông, ông vẫn thường sốt-sắn, trong việc quan thuế và ông cũng thường tìm kiếm và cải tạo nhiều việc giúp ích cho mọi người. Thế thì với nhiều việc hữu ích như vậy, thành-phủ ban cho ông một chức Đại-Hương-Cả tại Cần-giờ thật rất xứng đáng với nhiều vị của ông vậy.

Tôi cũng được biết ông nghị-viên địa-hạt Nguyễn-thành-Vĩ là người tại - mãi tại Cần - giờ và ông cũng thường làm nhiều việc hữu-ích cho dân sự nơi đây. Bởi thế, sau khi bãi phòng-sự nầy đã được ông đọc thì xin ông nên quan-tâm đến những cái tình-tệ mà cử theo như sự nghe thấy trong cuộc điều-tra của chú g tôi chúng tôi đã biên rõ - rệt trên đây. Hầu ông sửa cải lại, vì nghe theo tiếng dân của dư luận tự hình n ư ông là người tai mắt nơi đây.

Đoạn-kết

Cần giờ nếu sửa lại những điều kiện mà chúng tôi đã biên rõ trên đây cho Cần-giờ được sạch-sẽ các nẻo đường, cần có sự vệ sinh chung-đụng đến sự sống của mỗi người, cần có nhiều Nhà-xí để để dân về sự tiện-lợi và phải cần có ánh sáng trong lúc ban đêm.

Thì Cần giờ sẽ được nhiều khách đi quang-tâm đến. Vì ở nơi đây người có thể thở ngắn nghỉ trong một thời gian ; gần để đổi gió và có thể trở nên nơi nghỉ-mát thân-thể nhờ ở sự tấm biển phong-cảnh, không khí trong sạch và cá tươi !...

HOÀNG-KẾ

Cần-tạ

Chúng tôi hết lòng cảm tạ quí-ông, quí-bà, thân-hàng quyến-thuộc, tường tình đến phúng-điếu thân-phụ chúng tôi Nguyễn-văn-Tài, và chịu nhọc đưa đám tới mộ phần.

Trong lúc tang-gia bối rối, nếu có điều chi sơ sót, xin quí ông quí bà niệm tình hỷ xả.

Nam-định, ngày 3 Avril 1939

Nam-sinh Nguyễn-văn-Lợi

Chef du Tiê quartier de la Régie à Cholon

Gia-quận

CUỘC TUYỂN-CỬ HỘI-ĐỒNG QUẢN-HẠT

Ngày 16 Avril 1939

QUẢN TUYỂN-CỬ THỨ TƯ

Gồm cả tỉnh : Sadec, Longxuyên, Châu-đốc, Hà-tiên và Rạch-giá

Từ lịch-trần của tôi

Kính cáo cùng chư vị Cử-tri trong quận thứ tư được rõ :

Từ ngày tôi đắc-cử vào Nghị viện quản-hạt Namkỳ đến nay kể đã đặng 12 tr ăn rưỡi.

Nhờ trước có ở trong quan trường trót 28 năm, nên tôi biết rõ các luật-lệ của nhà nước cùng cách hành-động của Chánh-phủ lại cũng biết rõ những sự cần ích của đồng-bào, thuở nay hễ gặp việc chi lợi ích cho thuộc-hương cho dân chúng, thì tôi tận tâm yêu cầu Chánh-phủ ban hành cho dân chúng, chớ hễ thấy điều chi bất lợi thì tôi đem hết trí lực mà luận biện cùng Chánh phủ để ngăn-ngừa sự hại.

Nếu muốn kể cho hết những việc hữu ích, tôi đã hiệp cùng mấy ông bạn đồng tâm đồng chí của tôi trong nghị-viện quản-hạt mà tán thành thuở nay, thì phải viết một quyển sách mới có thể hết được. Mà nhứt-ng việc đồng bào đều biết rõ, nên chẳng cần phải kể làm chi.

Vậy chương-trình của tôi, ngày nay cũng như trước, tóm tắt trong một câu sau nầy mà thôi

Tôi cứ giữ một lòng vì dân vì nước, mà lo làm những việc có ích cho nước, có lợi cho dân, trước sau như một, không dời, không đổi.

Tôi xin chư qui-vị cử-tri vui lòng tín nhiệm mà tái cử tôi.

Tôi nguyện sẽ gia-tâm làm phận sự và tận trò, để tỏn bồi ơn tri thức.

Đa tạ

LÊ QUANG-LIÊM dit NĂY

Đốc phủ-sứ hồi hưu,

Nghị-viên quản-hạt hội-đồng năm khóa

Cần khải

Ông LEBRUN đã đắc cử Tổng-thố-ng nước Pháp,

Thị-trường

Giá lúa

Ngày 6 Avril 1939 theo giá tại ở các nhà máy ở Cholon, bán nguyên bao 68 ki-lô.

Lúa hạng hạng	3.90—3 95
Lúa hạng nhứt	3.80—3 85
Lúa hạng nhì (Saigon)	3.70 - 3.75
Lúa hạng nhì (Java)	3.40 - 3.45
Lúa thường đàng	3.50—3.51
Rachgiá thường hạng hột đài.	
Caman	3.75—3.75
Bastiên, Sốctăng, Bảnăn	3.55—3.56
Bentre, Gocong	3.70 - 3.95
Ômôn, Cailậy	3.60—3.62
Sadec, Longxuyên	3.24 - 3.26
Chaudốc lúa đỏ	3.05—3 07
Caomãnhạt dài	3.49—3 50

Bắp

Bỏ mốt 120 10.10

Gòn

Gòn lột hột rồi, mới lạ tạ 40.00, tới 40.50

Dừa khô

Dừa khô Saigon mỗi 100 Ki-lô 13.25

Heo

Mỗi 100 kilô tạ 36.00 tới 38.00

Đường

Đường cát trắng mỗi 100k. 27.60

Giá gạo

Ngày 6 Avril 1939 bán đọc theo mé sông, không kể tiền sở phí, bán luôn

Gạo 60k. 70/.	
Gạo số 1 25 /, tấm	6.50—6.55
Gạo số 2 40 /, tấm	5 30—5 35
Gạo số 2 50 /, tấm	5.15—5.15
Gạo lức 5 /, lứa	4.20—4.25
Tấm số 1, số 2	4.70—4.75
Tấm số 3	4 05—4 10
Cám trắng	2.55—2.58
Cám lức	1.15—1.20

Giá cao-su

	thường hạng	1.20 *kilô*
Saigon 4-3-39	*nang nhứt*	1 18 —
	hạng nhì	1.105 —

Anh Bé làm ly : cảngay mà may vui vẻ 1.3n luôn. Hỏi ? — Anh nói nhờ có uống « Aspirine, Usines duRhône».

TIN VẮN

Chuyến tàu Gean Laborde xô bến Marseille hôm 17 Mars rồi có ông Ký-sư Sô-đắc-Liên về xứ. Nghe đâu ông Liên sẽ làm Phó Giám-đốc xưởng chế tạo máy bay sắp thành lập ở Đông-pháp tạ.

Chúng tôi xin chào mừng ông.

Hồi 8 giờ sáng thứ ba 4 Mars một bọn cướp 3 chàng thanh-niên ăn mặc âu phục mang súng sáu đến đánh nhà một bà đại nghiệp chủ ở Cholon ngan đồn Cây Mai lấy đồ nữ-trang và tiền bạc gần 10 ngàn đồng.

Ấy là tại nhà bà sương phụ Trần-ngọc-Lan đã 50, tuổi chỉ ở nhà cũng đều của bà là có Vân - thị - Bính 24 tuổi sự cầu M. Hoyan-Xã giúp việc sở Sen-đầm Giadinh.

Thật là tại nạy đã an vuốt rau cọp...

Bọn cướp nầy đã biết trước bà Lan mới bán lúa, và chúng đứng phân bốn mỏ tủ. Khi ấy chúng trói bà và nhét khăn vào họng cô Vân-thị-Bính. Chúng lại nói : vì bà Lan cho vay cắt cổ nên đến lấy của bà lễ trả thù.

Đồng-đồng đến bà, con nít, đứng thường « Aspirine, Usines du Rhône », khỏi bịnh nhức đầu, cảng mệt, v. v... Thuốc rẻ tiền mà hiệu nghiệm như thần.

Hôm rồi chiếc « Impératrice » đến Saigon và đang đậu tại hải khẩu chiến tranh ta. Viên đại tướng chỉ huy chiếc tàu ấy đã đến đặt tràng hoa tại đài chiến trận vong.

Vì thế mà mấy buổi chiều rồi các quan cai-trị các nước anh em « bâu xanh » Ai nấy đứng không biết chớ mấy xa phu và mấy chú em làng chơi ở khách lắm. Lại một dịp cho dân Saigon thấy : cách tiêu tiền như Mỹ.

Đi đường xa, chẳng hạng là đi xe lửa, xe hơi hoặc đi bộ, đem theo trong mình « Aspirines du Rhône » mà dùng, thì đi tới nơi về tới chốn, mạnh giỏi luôn luôn.

Hôm, rồi sở mật thám Bạchgiê đến vậy nhà bắt một tướng cướp. Lắc bị vậy một quả tướng cướp chạy ra một thám tử Cao-miên tên Khuôi bắt ẩm lại.

Lúc bối rối, tướng cướp ta rất đao đảm thám tử Khuôi đến 4 dao. Lập tức chỏ Khuôi đến nhà thương và bắt tên cướp sát nhơn.

Thám tử Khuôi đã trúc hơi thở cuối cùng.

Chết vì phận sự như vậy, thám tử Khuôi đã lợi vợ và con nên chánh phủ có cho tiền-phụ cấp bảo hiểm.

Nghỉ định ấy đã bao hành.

Người ta lại cho hay ở quận tư ngoài số của ông L.-quang-Liêm đắt Bảy ra tranh Hội đồng quản-hạt kỳ nầy lại còn có số của bác-vật Trần-văn-Chỉ ông nầy làm đốc tờ Trần-như-Lan.

Đến 30 Avril tới đây, thì Hitler đã được 50 tuổi. Nghe đâu người ta làm lễ ngũ-tuần lớn lắm.

Không phải cứng quấy như bên ta, mà có nhiều cuộc diễn-binh rất to lắc.

Có người hỏi : Ông Hitler chi là một nhà binh sao ?...

Thế thì bà già n'o ở Gasegne nói nội tháng Mars rồi Hitler chết. Và lão nào chết đâu. Trái lại lão lo ăn lễ ngũ tuần kia mà.

Số tiền thâu về của hãng Suez trong tháng Mars năm nay chỉ có 815.000 đồng livres, còn tháng Mars 1938 đến 908.400.

Cũng chung số thâu kỳ ấy tháng thứ nhứt là 2.302.000 còn kỳ ba tháng thứ nhứt năm 1938 đến 2 529.000.

Đăng mấy con số nầy to tác như vậy làm cho Hussolini chóa cả mắt.

Thì mà lão ta cứ đòi dự vào Hội-đồng cai-quản kinh Suez, mặc dầu anh ta không có công gì trong kinh trước kia.

Người Hà-lan tán-tụng sự-nghiệp của nước pháp ở thuộc-địa

Nhiều tờ báo ở Đông pháp có đề g những bài khảo-cứu tường tận về quyển sách của văn - sĩ Đức quốc Sieburg, là viên thông-tin ở Paris, của tờ báo Đức hiệu « Frankfurter zeitung », nói về sự công nghiệp khai-hóa của Pháp-quốc tại Phi-châu.

Quyển sách ấy làm cho ở báo « De Telegraaf » ở hành Amsterdam, kinh-đô nước Hà-lan, có dịp nhắc cho độc giả sự-nghiệp lớn ao của nước Pháp :

« Như mỗi người biết, trong mùa xuân năm rồi, Bác-sĩ Sieburg có đi viếng các thuộc-địa Pháp ở tại Phi-châu ; trong quyển sách của ông, ông tường thuật những cảm-giác của ông và kết quả của mấy đều ông quan sát trong lúc đi đường.

Quyển sách của bác sĩ Sieburg đã đáng một cái giá trị rất quan-trọng về thời sự Thiệt vậy, trong quyển ấy, tác-giả dùng về phía Đức-quốc mà nói việc người Pháp, cho nên không thể nghi ngờ người có lòng tự-vị Pháp-Quốc. Trong đó, tường thuật theo cách cư bề rất tốt đẹp của cuộc người Pháp khai hóa tại Bắc-Phi-Châu.

Chẳng có thể nghĩ rằng tác-giả có ý riêng chi, vì quyển sách đã làm rõi trước khi người ý hết lều những tiếng « Tunisie, Corge, Nice ». Bác sĩ Sieburg là người biết rõ nước Pháp; bác-sĩ nói rằng công phu khai-hoá của người pháp thi-thố trong các miền đã phi Châu thì rất nhiều hơn hương sự ấn cần và những nghị-lực giúp vào cho Mẫu-Quốc. đều ấy tự - nhiên thấy rõ trong những kết quả rất tốt đẹp tại Phi-Châu. Nhà cầm quyền và người kinh-dinh sự-nghiệp đều rán sức hàng động tại xứ Algérie, Saudan và xứ Sénégal rất nhiệt-thành ch đồng đồi tại Pháp-quốc đi nữa, chúng ta cũng chẳng thể thấy làm như vậy

Từ ra vài khoản về sự giáo-hóa của người Do-Thái bên xứ về sự cho dân ấy được ngang hàng với người Pháp. bác-sĩ Sieburg chỉ có những lời tán-tụng công-nghiệp chỉ-huy và hướng-đạo của Pháp-quốc ở tại Phi-châu, Pháp-quốc thiệt là một nước có tài khai-hóa hoàn-toàn siêu-việt.

Báo « Telegraaf » nói : « Bác-sĩ Sieburg bảy cho thấy rõ rằng các lãnh-thổ của Pháp-Quốc làm cho con người ở được tại Phi-Châu thì, xưa kia, dầu là hoang-vu gần hết ; bác-sĩ nói cặn kẽ rằng người Pháp có ảng có ý thiên về chủ-nghĩa đế-quốc và cũng không có cái lòng hám muốn thử cướp ; người Pháp chỉ làm bổn-phận mình là « truyền-bá và i-minh tại Phi-Châu » mà thôi vậy.